DERİCİZADE
FARUK KÜÇÜK'ÜN
KOLEKSİYONUNDAN
TARİHİ ANKARA
FOTOĞRAFLARI

BİR ZAMANLAR ANKARA

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

DERİCİZADE ANKARA A.Ş.

ANKARA KENT KONSEYİ

Ankara'nın
ve Ankaralıların
benim gönlümde
bambaşka bir yeri vardır.

M. Atatürk

AŞAĞIDAKİ QR KODLARI OKUTARAK
BU YAYINDA BULUNAN FOTOĞRAFLARIN
YAPAY ZEKA İLE CANLANDIRILMIŞ OLARAK YER ALDIĞI
“BİR ZAMANLAR ANKARA”
VİDEO FİLMLERİNİ İZLEYEBİLİRSİNİZ.

DERİCİZADE
FARUK KÜÇÜK'ÜN
KOLEKSİYONUNDAN
TARİHİ ANKARA
FOTOĞRAFLARI

BİR ZAMANLAR ANKARA

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

DERİCİZADE ANKARA A.Ş.

ANKARA KENT KONSEYİ

Ankara'nın bir zamanlar nasıl bir kültür ve sanat merkezi olduğunu hatırlamak, bugün attığımız her adımda bize yön veriyor...

Değerli Ankaralılar,

Ankara, yalnızca bir başkent değil; tarihle yoğrulmuş, millet iradesiyle şekillenmiş, geçmişiyle gurur duyan bir geleceğin simgesidir. Anadolu'nun ortasında kök salan bu şehir, bir milletin yeniden ayağa kalkışına, çağdaşlaşma idealine ve ortak kaderine ev sahipliği yapmıştır.

Bugün Ankara'ya baktığımızda, yalnızca taş ve topraktan oluşan bir kent değil; her sokağında, her yapısında geçmişin izlerini taşıyan, köklü bir kültürün sessiz anlatıcısını görürüz.

Kentler, yalnızca binalarla değil, hafızayla yaşar. Ankara'nın değişimi de tam olarak bu hafızanın yeniden hatırlanmasıyla mümkün olmuştur.

Uzun yıllar boyunca arka planda kalan, sessizce bekleyen tarihî yapılarımızı, yeniden ayağa kaldırmak için çıktık yola. Çünkü biliyoruz ki geçmişin değerlerine sahip çıkmayan hiçbir şehir, geleceğe güvenle yürüyemez.

Göreve geldiğimiz günden bu yana, şehrimizin kültürel mirasını korumak ve yaşatmak için bilimsel yöntemlerle, şeffaf bir yönetim anlayışıyla ve en önemlisi halkımızla birlikte çalıştık.

Tarihî yapılarımızı restore etmekle kalmadık; aynı zamanda bu mekânları yaşamın içine dâhil ederek kültürün yeniden üretildiği alanlara dönüştürdük. Kent belleğini diri tutmak, sadece bir restorasyon faaliyeti değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluktur.

Ankara'nın bir zamanlar nasıl bir kültür ve sanat merkezi olduğunu hatırlamak, bugün attığımız her adımda bize yön veriyor. Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki idealist şehircilik anlayışı, bugünkü projelerimizin ilham kaynağı olmaya devam ediyor. Şehrin dokusuna zarar vermeden, onu gelecekle buluşturmak bizim için bir tercih değil, bir görevdir.

Elinizde tuttuğunuz bu kitap; Ankara'nın dönüşümüne, kültürel mirasının nasıl yeniden can bulduğuna ve bir kentin hafızasını nasıl taşıdığına dair sessiz bir tanıklıktır. Bu sayfalarda sadece taşlar değil; duygular, hatıralar ve ortak bir geçmiş dile geliyor.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına doğru ilerlerken Ankara'nın tarihine duyduğumuz saygıyla, bu büyük dönüşümün bir parçası olduğunuz için her birinize teşekkür ediyor, bu yolculukta birlikte yürümeye devam edeceğimizi bilmenizi istiyorum.

Saygılarımla...

Mansur YAVAŞ
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı

Ankara'nın değişimine tanıklık edeceksiniz...

Bozkırın ortasında, yüzyıllar boyunca sessiz sedasız yaşamış, Anadolu'nun seğmeni Ankara; 13 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olarak ilan edilmesiyle, makûs kaderi ve kimliği baştan sona yenilenme sürecine girdi. Ankara; yalnızca bir yerleşim yeri görüntüsünden çıkarak, yeni bir devletin her alanda modernleşmesinin öncüsü olma özelliğine kavuştu.

Cumhuriyet'in yeni kurulduğu dönemde Ulus, yeni başkentin hem yönetim merkezi hem de kültür ve sanatın kalbi haline geldi. Burada yükselen her yapı, cumhuriyetin yenilikçi, idealist estetik anlayışını yansıtıyordu. TBMM binasıyla birlikte adalet sarayları, kamu binaları, bankalar, okullar ve müzeler bu semtte yükseldi. Özellikle Etnografya Müzesi; yalnızca sergilenen eserlerle değil, Türk mimarisine özgü yalın çizgileriyle de ulusal mimarideki ifadesi oldu.

Ankara Palas; cumhuriyetin ilk yıllarında yalnızca bir otelden ibaret değildi, aynı zamanda diplomatik temasların ve kültürel faaliyetlerin icra edildiği mekân özelliğine de sahipti. Ankara'daki sanat hayatının ilk fitili burada ateşlendi. 1930'lu yıllarda bu yapıların etrafında gelişen kültürel doku, aynı zamanda tiyatro topluluklarının, sanat sergilerinin ve edebiyat buluşmalarının da mekânı haline geldi. Ankara Radyosu'nun kurulmasıyla birlikte, halk müziği ve batı müziği aynı frekanstan bütün Türkiye'ye ulaştı.

Atatürk'ün talimatıyla açılan Ulus'taki Sergievi (1927), ilk sanat sergilerine ev sahipliği yaptı. Zamanla Resim ve Heykel Müzesi'ne dönüşen bu yapı, Türkiye'nin ilk resmi sanat koleksiyonuna ev sahipliği yaparak, sanatı elit bir uğraş olmaktan çıkarak halkın gündelik hayatına dâhil etti.

Zafer Anıtı (1927) ise bu dönemin mekânsal anlatısına adeta mührünü vurdu. Ulus Meydanı'na yerleştirilen bu anıt, bir zaferin değil, bir milletin yeniden dirilişinin simgesiydi. Heykeltıraş Krippel tarafından yapılan bu eser, Cumhuriyetin sanata verdiği önemi ve çağdaş estetikle kurduğu bağı da ortaya koydu.

Değişim ve dönüşüm rüzgârı sadece bir semte özgü olmadı, tüm Ankara'yı açık hava müzesine dönüştürdü. Atatürk Bulvarı boyunca yükselen bakanlık binaları, planlı şehircilik anlayışının ürünleri çıktısı olan semtler, Gençlik Parkı gibi yapılaşmalar gündelik hayatın iklimini de etkiledi. Cumhuriyetin mimari dili, halkın kültürel kodlarını göz ardı etmeden işlevsel, sade, modernizmle harmanlanmış yapılar ortaya çıkardı.

Ankara Devlet Opera ve Balesi binasının yapımı, sanatın sahneye taşınmasında en önemli simgeyi oluşturdu. Ankara'da aryaların, senfonilerinde sesleri yankılanıyordu. Bozkırın bağrında yükselen nota sesleri, Ankara'nın sanat merkezi olarak kabul edildiğinin habercisi niteliğindeydi.

Bu eser, tüm Ankara ve Ankaralının izlerini sürüyor. Ankara'yı sadece bir coğrafi alan değil, bir anlamlar bütünü olarak ele alıyor. Ulus'tan yayılan bu değişim ve yenileşme şuan hala Ankara belleğinde yaşamaya devam ediyor. Sayfaları çevirdikçe Ankara'nın değişimine tanıklık edeceksiniz.

Doç. Dr. Serkan YORGANCILAR
Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanı

Ahilik geleneği alışkanlığımdır benim...

1960'larda Ankara'da ticaretin merkezi Atpazarı, Samanpazarı, Çıkrıkçılar Yokuşu ve Ulus civarı idi. Ankara'da Ahilik geleneğinden gelen dericiliğin son temsilcilerinden olarak, Haymana'da başladığım ham dericilik mesleği ile debbağlık dikim ve pazarlama işlerimi, üçüncü kuşakla birlikte başkentte halen devam ettirmekteyim.

Dericizade'nin bunca yıldır ayakta kalması, deri denince akla ilk gelen marka olması, sıkı sıkıya bağlı olduğu Ahilik kurallarıyla ilgilidir.

Örneğin bir müzayede esnasında satışa sunulan ilk ürünü sırf siftah edilsin maksadıyla mutlaka ben alırım. Koleksiyonumdaki Ankara ile ilgisi olmayan parçalar siftah için aldığım bu parçalardan oluşur.

2000'li yıllardan bu yana ticareti oğullarıma bırakarak Ankara'ya dair bilgi ve belge araştırma işine heyecanla giriştim. Aynı heyecanla devam ettiğim bu yolculukta, nadir fotoğraflar, kitap, dergi, gazete ve Ahilik araştırmalarım ile birlikte, başkentimiz Ankara'nın zengin tarihini bir koleksiyon haline getirmenin ve koleksiyonumun binlerce nadir parçasını Türk Tarih Kurumu'na bağışlamamın mutluluğunu yaşıyorum.

Yaklaşık 25 yıl önce başladığım Ankara'nın siyah-beyaz fotoğraf koleksiyonunun maddi değerini belki ifade edebilirim ama manevi değeri benim için paha biçilemez ve para ile ölçülemez durumdadır.

Bence iş insanları, servetleriyle kazandıkları şehre, bölgeye ve ülkeye yatırım yapmalılar. Bu yatırımın ekonomik olması kadar kültürel olması da çok önemlidir. Koleksiyonumla kendi adıma bu konuda ciddi adımlar attığımı ve katma değer sağladığımı düşünüyorum.

Bugün ülkemiz genelinde yüzlerce sergide yer verdiğim Ankara fotoğrafları koleksiyonumu paylaşmak bana ayrı bir mutluluk veriyor. Elinizde bulunan "Bir Zamanlar Ankara" isimli fotoğraf içerikli bu eseri de sizlerle paylaşabilmemin heyecanını taşımaktayım.

Bu anlamda Ankara tarihi mirasının bir nebze sizlere aktarılmasında ve koleksiyonumun basımında ve yayınında emeği geçen başta Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mansur Yavaş'a, Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Dairesi Başkanı Sayın Serkan Yorgancılar'a ve başkente katkıları yadsınamaz geçeklikte olan Ankara Kent Konseyi'ne şükranlarımı sunarım.

Selam ve sevgilerimle...

Faruk KÜÇÜK
Dericizade A.Ş. Onursal Başkanı

Ankara ve Ankaralı en iyilere layıktır...

Ankara'nIn tam göbeğine, SamanpazarI'na doğdum. Anafartalar caddesi, Yahudi Mahallesi, Hacettepe, Hamamönü, Ulucanlar, Kale, Hergelen meydanı-eski şehir, Ulus yaşadığımız, çocukluğumuzun geçtiği, büyüdüğümüz yerlerdi. İlk çocukluk yıllarımdan beri , Ankara tarihi, kültürü, folkloru, gelenek görenekleri ilgi alanım oldu. Ankara'miza ait değerleri, güzellikleri, özellikleri paylaşıp bunların korunup gözetilmesini, yaratılmasını, gelecek kuşaklara aktarılmasını hayatımızın gayesi haline getirdik. Aynı merakı ve ilgiyi hisseden, Ankara ile sevdalanan onlarca, yüzlerce, binlerce hemşehrimizle beraberliklerimiz oldu. Biz Ankara'yı sevmede, bu şehre sevdalanmakta aynı duyguları yaşayan hemşehrilerdik.

Biz bu işleri yaparken yapmakta olduğumuz işler için genel bir nitelendirme ile insanlar "Ankaracılık" , "Ankaralılık" diye isim koydular. Bu "Ankaralılık" ya da "Ankaracılık" işini çok uzun yıllardan beridir zevkle, keyifle, büyük bir haz duygusuyla yapa geliyoruz. Bu zevki birlikte paylaştığımız, keyfi/hazzı birlikte paylaştığımız onlarca, yüzlerce dostu ,değerli hemşehriyi tanıma fırsatımız oldu. İşte bütün bu dostlar, sevgili hemşehriler, kıymetli Ankara sevdalıları içersinde bir isim var ki, O'nun yeri, önemi, fedakarlığı, hizmeti apayrıdır, herkesten farklı, müstesna bir yere sahiptir. BAHIS KONUSU BU HEMŞEHRİMİZ ŞÜPHESİZ DERİCİZADE FARUK KÜÇÜK'TÜR

Kendisini çok uzun yıllardan beridir tanır, kadim bir dostum olarak sevginin ötesinde, saygı, takdir ve biraz da -belki- kıskançlıkla izlerim. Ankara için, Ankaralılık için, Ankaracılık uğrunda yaptıklarıyla Dericizade herhalde sadece benim değil, bütün hemşehrilerimizin sevgisine, saygısına mazhar olmuş, takdirlerini kazanmayı bilmiştir.

Bir Ankara sevdalısı kadim dost Dericizade'nin yıllardan bu yana gezmedigi sahaf, girmediği arşiv, toplamadigi bilgi/belge/doküman kalmadı. O kadar çok belge, fotoğraf, doküman, obje topladı ki, verdi, dağıttı, bağışladı ama yine de bitiremedi gitti. Gün geldi Anadolu Ajansına bağış yaptı; gün geldi okullar, üniversiteler, STK'lar sergi alanları oldu; arşivinden pek çok parça oralara gitti. Ahilik kültürü ve geleneğinin yaşatılması çalışmalarında da büyük emeği olduğundan, Ahilik kültürü üzerine topladığı fotoğraflarla da onlarca sergiye ve konferansa imza attı. Yakın geçmişte ise belki de kendi hayatının en önemli olayını, Ankara'nın tarihi için ise önemli bir katma değeri gerçekleştirdi ve arşiv birikimini Türk Tarih Kurumu'na teslim edip bağışladı.

Bizlerde izlediğimi süreçte Ankaralılar için bir iftihar vesilesi olan aziz ve kadim dostum Dericizade Faruk için O'nu da mutlu edecek, Ankara ve Ankaralılar için derin bir önem ve anlam ifade edebilecek bir iş yapabilmeliydik.

İşte bu noktada aklımıza iki yönlü bir hediye yerine geçecek Ankara fotoğrafları albümü geldi. Böyle bir çalışma , bir yandan Ankaralı hemşehrilerimiz için evlerine götürüp saklayacakları çok değerli bir hediye olacaktı, diğer yandan da büyük titizlikle / emekle hazırlanmış böyle bir çalışma Ankaralı hemşehrileri olan bizlerin Faruk bey dostumuza sundukları ve O'nu çok mutlu edeceğine inandığımız bir hatıra teşkil edecekti.

AKK Kent Konseyi Başkanı Halil İbrahim Yılmaz beyin her zaman ki gibi esirgemedigi ilgi ve desteği ile ABB Başkanı Mansur Yavaş bey başta olmak üzere katkı veren, emeği geçen bütün dostların gayreti bir araya gelince güzel, faydalı ve hayırlı olduğuna inandığımız, inşallah sizlerin de beğeneceğiniz bu değerli eser ortaya çıktı.

Umarım başkente dair bu tarihi yolculukta, hem Dericizade dostumuz, hem sevgili hemşehrilerimiz beğenip mutlu olacaklardır.

Ankara Kent Konseyi adına
Şevket Bülend YAHNİCİ
Ankara Kent Konseyi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı

DERİCİZADE FARUK KÜÇÜK'ÜN KOLEKSİYONUNDAN
TARİHİ ANKARA FOTOĞRAFLARI

BİR ZAMANLAR ANKARA

Koleksiyon Arşiv:
Faruk DERİCİZADE

Yayın Sahibi:
Ankara Büyükşehir Belediyesi
Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Yayın Koordinatörü:
Doç. Dr. Serkan YORGANCILAR

Yayın Kurulu:
Halil İbrahim YILMAZ
Prof. Dr. Savaş Zafer ŞAHİN
Prof. Dr. Lale ÖZGENEL
Ömer ŞAN
Esra ERTEN
Süreyya DEMİREL
Mustafa TUNÇ
Turan DUMAN

Kreatif Direktör:
Oğuzhan ŞEKERCİ

Tasarım:
Kretra Kreatif
www.kretra.com

Matbaa:
Arkadaş Basım ve San. Ltd. Şti.
Macun Mh. 204. Cd. No:141 A/3 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0 312 341 63 10 - 341 57 07
www.arkadasbasim.com.tr

Basım Yeri ve Tarihi:
Ankara - 2025

ISBN:
978-605-9347-37-2

Taşhan Meydanı

Ankara'nın en önemli meydanlarından olan Ulus'un eski ismi "Hâkimiyet-i Milliye Meydanı'ydı. Söz konusu geniş alan, daha öncesinde ise "Taşhan Meydanı" olarak bilinmekteydi. İsmini meydana veren Taşhan 1888'de yapılmıştır ve en önemli özelliği Ankara'da yapılan son han olması ile birlikte handan otele geçişi simgelemesidir.

Taşhan'ı Vali Abidin Paşa'nın mektupçusu, sonra Keskin Kaymakamı olan İsmail Hakkı Bey yaptırmıştır. 1886'da şehre gelen köylülerin kağnılarıyla konakladıkları ağılın arsasını satın alan İsmail Bey, Taşhan'ı Niğdeli bir kalfaya inşa ettirmiş ve yapımı 1888'de bitmiştir. İstasyondan hükümet konağına giden yolun üzerindeki, 40-50 metre uzunluğundaki 100 odalı Taşhan, o zaman şehrin yeni gelişmekte olan alanına yapılan bir yapıdır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Heykeli ve Taşhan

Fotoğrafta Atatürk heykelinin hemen arkasında görülen Taşhan'daki otelin adı zaman zaman mülk sahibinin kiracı değiştirmesinden olsa gerek değişmekteydi. 28 Aralık 1892 tarihli bir gazete haberinde "Anadolu Hoteli" olarak bahsedilen otel, 1893 yılında ikinci kez Ankara'ya gelerek burada birkaç gün kalan gazeteci Ahmet İhsan'ın izlenimlerinde, "istasyonu kente bağlayan yolun bitiminde ve şehrin girişindeki 'İsmail Efendi Oteli'"dir. Ahmet İhsan oteli şöyle tarif eder: "Otelin uşakları çantamızı aldılar, bir kapıdan girdik. Bir de merdiven çıkmaya başladık. Kapıdan itibaren yukarı kata çıkıp bize mahsus irâe ettikleri üç yataklı odaya girdiğimiz zaman binanın manzara-i hâriciyesindeki letâfet ve zarâfet ile dâhilindeki çalışanların hüsn-i tabiat ve nezâketindeki noksanînîn tesirini maatteessüf gördük." [...] "binanın [otelin] meydanda olan kısımlarını gezdik. Otel bir büyük yolcu hanı idi ki bir kısm-ı azâmi arabalara mahsus meydanıyla beraber han odaları, kısm-ı mütebâkisi de bize tahsis edilen oda gibi birkaç odayı ve bir salon ile mutfağı muhtevi otel idi" Taşhan'ın bu dönemde her kesimden müşteriye hitap edebilecek şekilde tasarlandığı anlaşılıyor Bir taraftan kente ticaret yapmaya gelen yabancı tüccarlar ve İstanbul'dan gelen 'seçkin' konukları için 'birkaç' güzel odası, diğer taraftan muhtemelen çevre kasaba ve köylerden hayvanlarıyla birlikte gelen yerli tacirler için 'köylülere mahsus odaları' ve ahırı vardı.

Atatürk Heykeli ve İş Bankası

Heykel ve İş Bankası binasının da yapılmasıyla modernleşen "Hâkimiyet-i Milliye Meydanındaki Taşhan'la ilgili anılan aktarmaya bir Kuvva-yı Milliyeci , siyaset adamı ve milletvekili olan Damar Arıkoğlu ile devam edelim "Nöbetçi komiser, Adana'dan ahbabım Adil Bey... Taşhan'da odaların tamamen dolmuş olduğunu, bir geceye mahsus hancının kendi odasını angaje ettiğini bildirmesi üzerine memnun oldum. Eşyalarımla beraber hancının, ışık ve havadan mahrum, rutubetli ve kokusunu ömrümün sonuna kadar unutamayacağım odasına sığındım. Uykusuz ve yorgun olduğumdan yatağımı serer sermez uykuya daldım. Ne kadar uyumuşum bilmiyorum. Ancak vücudumu kavuran bir ateş içerisinde uyandım. Tahtakurusu istilasına uğramıştım. Ben diyeyim yüz, sız deyiniz bin, yastığımda, yorganımda adeta kaynıyorlardı. Öldürmekle başa çıkılacak gibi değildi. Çarnaçar mücadeleye başladım Sabaha kadar uğraştım. Yerdekilerle uğraşırken, tavandan atlayıp yüzüme düşenler ve boynuma girenler de vardı [Otelden ayrılırken] hancının hesabını gördüm Sevincimden bolca da bahşiş verdim. Lütufkâr hancı 'Canım, bu kadar aceleye lüzum yoktu, daha birkaç gün kalabilirsiniz' demek kibarlığını da gösterdi Bu hal onlara gayet tabii geliyordu. Tahtabiti, pire, bit ile adeta senli benli olmuşlardı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Heykeli

Atatürk anıtının meydana dikilmesiyle meydanın çevre düzenlemesinin yapılması sürecinde belki de en büyük sıkıntıyı Ankara Belediyesi üstlenmişti. Zira belediye, dönemin mali sıkıntıları içinde heykelin çevrelediği alanı mümkün olan en iyi şekilde düzenlemek istiyordu.

Hemşehrimiz Atatürk kitabının yazı Naşit Hakkı Uluğ, kitabında o günleri şöyle anlatır: "Ankara Belediyesi, pek dar malî ve teknik imkânları ile elinden geleni yapıyordu, fakat her gün teknik bir güçlük çıkıyordu; harita üzerinde çizilen çizgilerle, beş altı yolun açıldığı bu meydanımsı yerin yol kotları tatbik edilince farklar çıkıyor, kaidenin temeli ve etrafı için yapılan hesaplar ve krokiler uymuyordu. 1927 baharından beri, bu güçlüklerin bir an önce halline uğraşılıyordu."

Atatürk Heykeli

Heykelin açılışı 24 Kasım 1927'de yapıldı. "Ertesi gün, daha gün doğarken köylüsü, kentlisi ile bütün Ankara halkı Hakimiyet-i Milliye Meydanı'nda toplanıyor, davullar, zurnalar çalınıyor, kılıç şakırtıları ve 'yaşa Mustafa Kemal' sesleri beş yoldan meydana gelenlerin hançeresinden yükseliyordu." Şartnamede Atatürk'ün, ayakta, sivil giyimli, cumhurbaşkanı olarak tanımlanmasına karşın, yarışmayı kazanan ve yaptırılan Heinrich Krippel'in heykelinde Atatürk at üstünde ve asker kıyafetlidir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Heykeli

1926 yılında İstanbul Sarayburnu'nda açılan ilk heykelden sonra Ankara'da yapılacak heykelin ilk girişimcisi Gazeteci Yunus Nadi Bey'dir. Gazetesinde bir heykel yaptırma kampanyası ile bir yurttaş komitesi oluşturulmuş, heykel projesi için yarışma açılması kararlaştırılmış ve bir şartname hazırlanmıştır.

Hakimiyet-i Milli Meydanında Heykel

Tanzimat döneminde başlayan "modern şehir" çalışmalarında hükümet konaklarının önünde veya civarında millet bahçelerinin yapılmasına özellikle önem verilmiştir. Cumhuriyet döneminde de bu uygulama devam etmiş, valilik veya kaymakamlıkların modem binalarının önlerinde şehir parkları ve/veya meydanlar açılarak bir de Atatürk büstü bulundurulması gelenek haline getirilmiştir. Bu güzel uygulamanın ilk örneği de, Cumhuriyet'in ilk meydanı olan Hakimiyet-i Milliye Meydanı'nda bir heykel yaptırılması ile hayata geçirilmişti.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Taşhan ve Hükümet Meydanı

Adı "Taşhan Meydanı", "Hükümet Meydanı'ndan "Hakimiyet-i Milliye Meydanı'na" dönüşen ve Ankara'daki yaşamın merkezi haline gelen Taşhan'la Meclis çevresinde, bir yandan resmî ve sivil binalar inşa edilmeye başlanırken diğer yandan da kentin tarihi dokusunu gösteren eski yapılar varlığını sürdürüyorlardı.

1930 Yıllarında Ulus Meydanı

1930'lu yılların Ulus Meydanı'ndaki önemli yapılardan biri de, heykelin güney tarafında bulunan ve çevresi adeta küçük dükkânlarla çevrilmiş olan eski darülmuallimin, yeni Milli Eğitim Bakanlığı binası idi. Söz konusu bina 1947 yılında yanmış, 1955'te bu binanın yerine Amerika örneğine uygun olarak Orhan Bolak, Orhan Bozkurt ve Gazanfer Beken'in mimarları olduğu Ulus İşhanı inşa edilmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Zafer Anıtı

"Yeni Gün Anıtı", "Zafer Anıtı" olarak da bilinen Ulus'taki Atatürk heykeli için Türk hükümeti uluslararası bir yarışma açmış, sonucunda ise Avusturyalı sanatçı Heinrich Krippel'in projesi birinciliği kazanmıştır.

Dökümü Viyana'da yapılan heykelde Atatürk, asker giysileri içinde ve at "Sakarya"nın üstünde gösterilmiştir. Heykelin etrafındaki bronz kaidelerin üstündeki figürlerin ikisi ülkeyi koruyan Türk askerini, diğeri ise Türk kadınını, omzunda top mermisi taşıyan Milli Mücadelenin kahramanı "Kara Fatma"yı simgeler.

İttihat ve Terakki Kulüp Binası

Önceleri İttihat ve Terakki Kulüp Binası, sonrasında ise ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi binası olan yapının önü, Milli Mücadele senelerinde de, Cumhuriyet döneminde de önemli kutlamaların ve gösterilerin mekânıydı. Meclisin açılışının birinci yıldönümü olan 23 Nisan 1921 tarihinde Ankaralıların meclis binası ve meydanda nasıl sevinç gösterileri yaptıklarını gazetelerden okuyalım: "Büyük Millet Meclisinin açıldığı güne müsadif olan 23 Nisan 'da Büyük Millet Meclisi binası bütün devâir-i resmiye, dükkân ve mağazalar müteaddit bayraklarla tezyin edildi. Öğle sıralarında meclis binasının önleri, Millet Bahçesi, Taşhan önündeki meydanlık kadın, erkek binlerce halkın içtima mahalli olmuştu. Saat üçte bir kısım ahali bir sancak altında olarak geldiler. Bahçenin içerisinde tekbir ve tehlil ile ilerlemeye başladılar. Fotoğraf aynı meydanda tören için toplanan genç izcilerimizi göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Koşhan'dan Ulus Meydanı

Ulus Meydanı'nı Koçhan'dan gösteren fotoğrafın sağında, önceleri Ankara Darülmuallimini (öğretmen okulu) sonraları Milli Eğitim Bakanlığı olan fakat 1947 yılında yanan bina görülmektedir. Sağdaki tek katlı yapı ise Karpiç lokantasıdır. Ankara'da modern yaşamın önemli ihtiyaçlarından biri de bu yaşama uygun mekânların yokluğuydu. Bu sorunu kısmen çözebilmek amacıyla İstanbul'dan Karpiç (Rusya'dan mülteci Juri Georges Karpovitch) getirtilmiş, bu sayede Ankara'da, örtüleri, peçeteleri ve çatal bıçağı her serviste değişen, asri bir lokantaya kavuşulmuştu.

Karpiç Restorant

Karpiç 1953'e kadar adeta 'devlet restoranı' işlevini görecekti. Namı 'Baba' olan Karpiç, personel yetiştirmeye büyük önem vermiş, çoğu Hemşinli olan yüzü aşkın kişiyi sıkı bir disiplinle eğitmişti. Falih Rıfkı'nın anlatımıyla, "Anadolu'nun neresine gitseniz ve hangi otel veya lokantada üstü başı, hali tavrı düzgün bir hizmet adamı görseniz, Karpiç Lokantası 'nda staj yapanlardan biri olmak ihtimali vardı."

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hakimiyet-i Milliye Meydanı

1920'lerden 1930'lara kadar Hakimiyet-i Milliye Meydanı ve çevresi, şehrin en fazla gelişen merkezi oldu. Ankara'nın seçkinleri; siyasiler, bürokratlar, iş ve ihale takibi için kente gelen iş adamları Meclis, Karpiç ve Ankara Palas üçgeninde mesai ve dinlenme, eğlence saatlerini geçiriyorlardı.

Belediye Bahçesi

Millet, Memleket, ya da zamanla Belediye bahçesi olan alan eski meclis binasının karşısında bahçe, hem Milli Mücadele hem de Cumhuriyet'in ilk yıllarında şehrin önemli kamusal alanlarından biriydi. Bahçenin içinde bulunan tiyatro ve yazlık sinemada sık sık şehit aileleri ile gaziler yararına müsamereler tertip edilir, o dönemin önemli sayılabilecek filmleri de Ankaralı izleyicilerle buluşurdu. Fotoğraf yazlık sinema ve tiyatronun kaldırılıp parkın tamamen yeşillendirildiği dönemde Maarif Vekâleti binasından çekilmiştir..

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

1930 Yıllarında Ulus

Dünyanın yaşadığı büyük ekonomik kriz ve ardından gelen savaş yıllarında Başkent Ankara istikrarlı gelişimine devam ediyordu. Bir taraftan kentteki imar faaliyetleri hız kesmezken diğer taraftan belediyenin çalışmaları, başta ulaşım ve şehrin güzelleştirilip yeşil alan oranının yükseltilmesini hedefliyordu. Ulus'un 1930'ların sonundaki görünümü.

İş Bankası Binası ve Ulus Meydanı

Ulus Meydanı'ndaki önemli mimari figürlerden biri de İş Bankası eski genel müdürlük binasıdır. İtalyan Mimar Guilio Mongeri'nin eseri olan binanın en etkileyici bölümü tavan aydınlatmaları, alçı işleriyle holüdür. Tarihi binanın bir özelliği de cephelerinde Selçuklu, Osmanlı ve Avrupa mimarisinin etkilerinin görülmesidir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Heykeli ve Ulus Meydanı

Atatürk Heykeli ile İş Bankası binasının mükemmel bir kompozisyon teşkil ettiği fotoğrafın sol tarafındaki bina duvarında, milli iktisat devrinin en önemli sloganlarından birini de görebilmek mümkün: "Her Türk Türkiye Malı Kullanmalı." Karpiç binası çatısının meydana bakan köşesinden çekilen fotoğrafta İş Bankasının kumbaralı saati dikkati çekiyor. Kumbaralı saat, meydandan gelip geçenlere zamanı hatırlatırken sanki vaktin de tutumluca değerlendirilmesi gerektiğini hatırlatır gibi..

Sümerbank Binası ve Ulus Meydanı

Heykeli çevreleyen önemli yapılardan biri de Sümerbank Genel Müdürlüğü binasıydı. Aynı zamanda Cebeci Asri Mezarlık inşasını da üstlenen Alman Mimar Profesör Martin Elsaesser'in tasarımı olan binanın tıpkı İş Bankası'nda olduğu gibi holü en etkileyici bölümüdür.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Taşhan'ın Bulunduğu Meydan

İçinde Taşhan'ın da bulunduğu meydandan arkaya doğru genişleyen arazi, 1933 yılında istimlak edilerek 1937-38'de Sümerbank Genel Müdürlüğü binası inşa edilmiştir. Binanın bir özelliği, blok bölümünde, döneminde yaygın olarak kullanılan güneş kırıcılara sahip olmasıdır. Öte yandan fotoğraf, Osmanlı tarzı geleneksel iki katlı binalar ile Cumhuriyet eseri olan Sümerbank yapısının tezatlığını göstermesi bakımından da dikkat çekicidir!

İkinci Meclis Binası

Mimar Vedat Tek Bey'in yaptığı aslında "Meclis Kulübü ve Parti Meclisi" olarak başlanan II. Meclis binasına 15.10.1925 tarihinde geçildi. Bina I. Ulusal Mimari döneminin seçkin eserlerindendir. Fotoğrafta Osmanlıca "Hakimiyet Milletin"dir yazısı görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sayıştay Binası

Birinci ve İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binaları arasında yer alan Divan-ı Muhasebat (Sayıştay) binası Mimar Emast Egli'nin eseridir ve 1930 yılında tamamlanmıştır. Bina temelinde işlevsellik olan akılcı mimari anlayışının ürünüdür.

Millet Meydanından İstasyon

Ulus'tan İstasyona uzanan yolun başlangıcındaki Karpiç ile aşağısında Ankara Palas bir anlamda seçkinlerin dinlenme, birbirleriyle buluşma mekânları gibiydi. Öte yandan şehir ve millet bahçeleri de halkın yoğun olarak rağbet ettikleri önemli sosyalleşme alanlarıydı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Darülmuallimin Binası

Açılışı 1899 yılında yapılan ve adı dönemin padişahına izafeten "Hamidiye" olarak belirlenen Ankara Darülmuallimin binası, Milli Mücadele ve Cumhuriyet dönemlerinde bir müddet Maarif Vekâleti olarak da kullanılmış, ne var ki 1947 yılında tamamen yanmıştır. Dönemin Ankara vilayet gazetesinin yazdığına göre söz konusu binanın yapımı sürecinde gazetenin gelirinin belli bir bölümü inşaatın harcamalarına ayrılmıştır.

Ankara Reji İdaresi ve Kızılbey Türbesi

Ankara'daki reji idaresi binası ve Kızılbey Türbesi... Kızılbey'in türbesi ve onun adına yaptırılmış olan cami, Ulus'taki Ziraat Bankası binası yapılırken yıkılmıştır. Kızılbey Camii, Ankara'nın ilk Selçuklu dönemi eserlerindendi. Cami minberinin değerli tamir kitabesi önce İstanbul Müzesi'ne konulmuş ardından Ankara'da Etnografya Müzesi açılınca buraya nakledilmiştir. Fotoğrafta görülen Ankara Reji İdaresi ile Kızılbey Türbesi'nin etrafındaki arazinin, kente gelen deve kervanlarının şehre girmeden konakladıkları yer olduğunu da belirtmek gerekir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Aşağıyüz Mahalleleri

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binasının arkasında bulunan kadim mezarlıktan çekilen fotoğrafta Ankara'nın "Aşağıyüz mahalleleri ile Kızılbey türbesinin XIX. yüzyıl sonlarındaki görünümü yer alıyor. Bu mahallelerin büyük bir kısmı 1917 yılında yaşanan büyük yangında tamamen yanıp kül olacaktır. Resimde Osmanlıca "Ankara Menâzırından (manzaralarından)" yazılıdır.

Zincirli Camii ve Kale

Zincirli Cami minaresinden Kale'yi, Bentderesi girişini ve Anafartalar Caddesi başlangıcını gösteren resimde Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi yapıları iç içe varlıklarını sürdürürken Kale'nin alt kısmındaki yangın yerinin hâlâ boş olduğu görülüyor. Öte yandan fotoğrafta görülen minare, sonraları yıkılan Kuyulu, diğer isimleriyle Hoca Paşa, Necip Kasap Camisinin minaresidir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İkinci Meclis, Ankara Palas ve Ziraat Bankası

Ankara'da Cumhuriyet dönemi mimarisinin üç önemli yapısı birlikte görülmektedir. Solda ikinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, ortada Ankara Palas ve sağda da Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü binası yer almaktadır. İkinci Meclis binasının bahçesinden alınan fotoğrafta bahçenin yeni yeni oluşturulmaya başladığı görülüyor.

Anafartalar Caddesi

Heykel kaidesinin arka taraflarından Karaoğlan'a (Anafartalar Caddesine) doğru bir bakış... Zincirli Caminin gölgesinde kalmış birkaç katlı binaları, sırtlıklı hamalları ve fötr şapkalı memurlarıyla bir taşra kasabasını andıran fotoğraftaki bez pankart dikkatimizi çekiyor. "Talihinizi tecrübe ediniz, büyük tayyare piyango biletleri alınız!"

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bankalar Caddesi

Bankalar Caddesi açılmadan, İstasyona giden yol yeni binalar, ağaçlar ve kaldırımlarla tam anlamıyla tezyin edilmeden önce Ankara halkının, bilhassa memurların "piyasa" güzergâhıydı Taşhan ile Karaoğlan arasındaki yol... Yazın olduğu gibi kışın da bu alışkanlık devam etti. Kalenin haşmetli burçlarına sis çökse de, ısıtmayan güneş Arnavut kaldırımları yalasa da...

Taşhan'dan Kale'ye Bakış

Ulus, Taşhan'ın üstünden Kale'ye doğru çekilen bu fotoğrafta öncelikle Kale eteklerindeki yangın yerinde yeni yeni yapılaşmaların başladığını görüyoruz. Keza Anafartalar Caddesini iki yandan çevreleyen kesimlerdeki eski ve yeni binaların yan yana bulunması bölgedeki kültürel dokunun değişmeye başladığını gösteriyor. Zamanla, başta Kuyulu Cami olmak üzere bölgedeki eski yapılar, yerlerini haleflerine teslim edecektir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İkinci Meclis Binası

İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binasının en önemli özelliği Atatürk'ün Büyük Nutuk'u burada okumasıdır. Mimar Vedat Tek'in eseri olan ve 1923 yılında tamamlanan binadaki kemerler ve çini panolar Selçuklu ve Osmanlı mimarisinin izlerini taşımaktadır. Binanın yanında yer alan bahçe ile içindeki havuz özelliklerini kaybetmeden günümüze kadar gelmiştir.

İkinci Meclis Binası

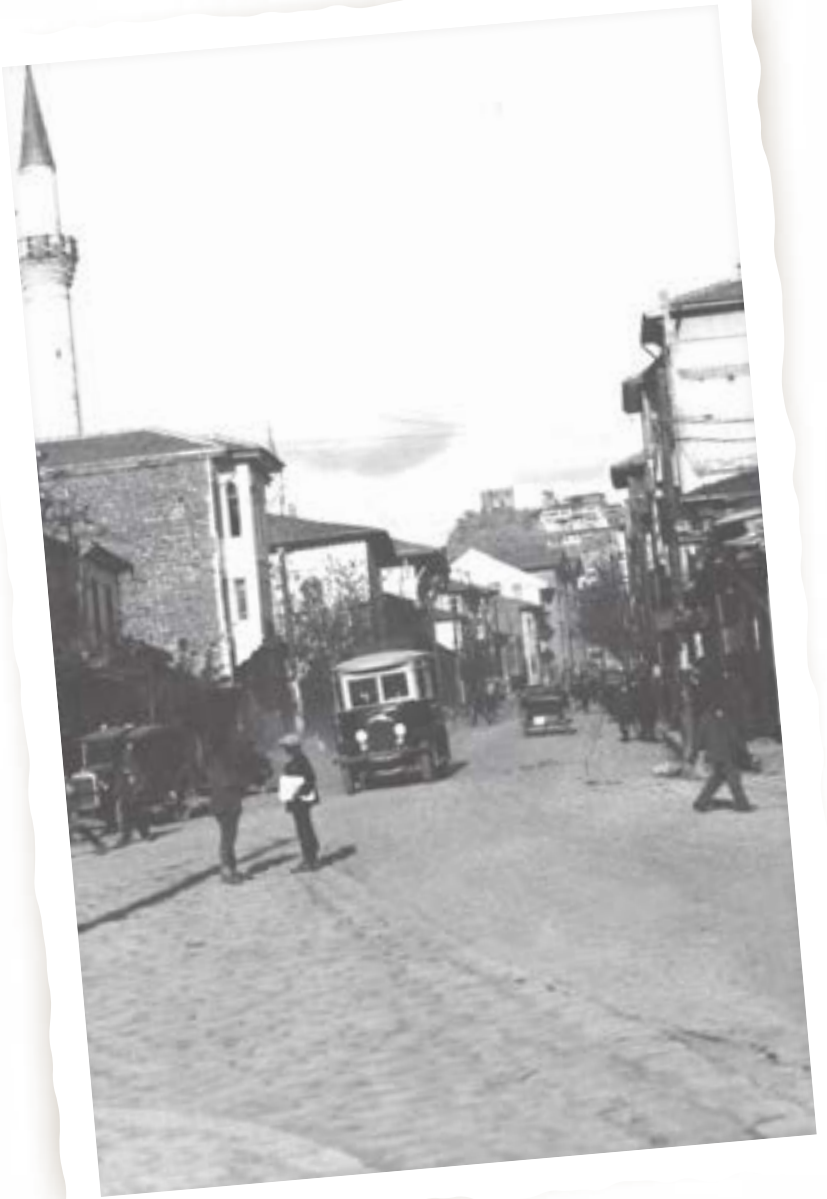
İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, meclis olarak görevini 1960 yılına kadar sürdürmüştür. 1961 yılında meclis, bugünkü yerine taşındığında bina, bir müddet CENTO'ya ev sahipliği yapmış, sonrasında ise Kültür Bakanlığına devredilmiştir. İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binası, 1923-1960, arasındaki siyasal tarihimiz en heyecanlı günlerine, meclisin aldığı hayati kararlara, tek parti, savaş ve soğuk savaş dönemlerine ve başta Atatürk olmak üzere üç cumhurbaşkanına tanıklık etmesi bakımından da tarihsel bir bina niteliğindedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İstasyon ve İstanbul Caddesi

İstasyon ve İstanbul Caddelerinin kesiştiği alanın, 1930'lardaki durumunu gösteren fotoğrafta ağaçlandırılmış göbek ve refüjle birlikte Cumhuriyet dönemi yapılarından İkinci Meclis binası ile Ankara Palas görülüyor. Fotoğrafın sağ tarafında yer alan eşekli vatandaş bu hayvanların o dönemde hala yaygın olarak kullanıldığının bir göstergesi gibi.

Zincirli Camii

İmar faaliyetlerinin henüz Ulus, Karaoğlan ve Balıkpazarı'nda başlamadığı Cumhuriyet'ın ilk yıllarında Taşhan'ın yanından çekilen fotoğraf Zincirli Cami minaresi ile Anafartalar yönünü resmediyor. Muhtemeldir ki gazete müvezzii Ankara'da basılan Hâkimiyet-i Milliye ve Yenigün gazetelerini satmaktadır. Öte yandan kentin Arnavut kaldırımları üzerinde Taşhan-Samanpazarı hattında çalışan kaptıkaçtılar, hükümdarlıklarını 1935 yılına kadar sürdürecekler, sonrasında şehre getirilen otobüsler yüzünden vazgeçilmezlikleri sona erecektir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hacı Bayram-ı Veli Camii

Anadolu sufiliğinin en önemli isimlerinden olan Hacı Bayram-ı Veli, sadece yaşarken değil, uzun yüzyıllar boyunca insanımızın gönlünü ve ruhunu aydınlatmıştır. Belki de bu yüzdendir ki yol arkadaşlarından İzzeddin Yusuf Hakiki, "Hacı Bayram kandedür?/ Kim severse andadur/ Muhabbeti candadur/ Sultan Hacı Bayram'ın " dörtlüğünü kaleme almıştır. XX. yüzyılın başlarında Hacı Bayram cami, türbesi ve muvakkithane.

Hacı Bayram-ı Veli Camii

Hacıbayram Camisi, türbe ve İsmail Fazıl Paşa Türbesi olarak da bilinen muvakkithanenin, henüz bölgenin tarihsel dokusunu yitirmediği 1930'lu yıllardaki görünümü. Caminin bugünkü hali XVII. yüzyıl sonu ile XVIII. yüzyıl özelliklerini taşısa da ilk yapılışı 1427-28 yılları, yani XV. yüzyılın ilk yarısıdır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hacı Bayram-ı Veli Camii

Milli Mücadele yıllarında Ankara halkının kederde ve kıvançta bir arada oldukları, üç mekândan birisi Türkiye Büyük Millet Meclisi önü, ikincisi Hacı Bayram Camii ve üçüncüsü Namazgâhta (bugünkü Etnografya Müzesinin olduğu tepe) idi. Meclise yakın olması ve kutsiyeti sebebiyle mebusların Cuma namazları için tercih ettikleri Hacı Bayram Camisi, aynı yıllarda şehitler için okutulan mevlitlerin de mekânıydı. Yine 14 Nisan 1921 tarihinde şehitler için okutulan mevlide memur, asker, mebuslar ve halk yoğun katılım göstermiş, mevlit bitiminde Balıkesir mebusu Basri Bey Mehmet Akif'ten bir kaside okumuş, Kırşehir mebusu Müfit Efendi de oldukça dokunaklı bir nutuk çekmiştir.

Hacı Bayram-ı Veli Camii

Hacı Bayram-ı Veli'nin kurucusu olduğu Bayramiye tarikatı, Anadolu'da doğup büyümüş olan bir mutasavvıf tarafından kurulan ilk Türk tarikatı olarak bilinir. Anadolu'nun ilk yerli Sufi tarikatının da Ankara'da kurulmuş olması tesadüf olmasa gerektir. Öte yandan Ankara halkının Hacı Bayram-ı Veli'ye duyduğu saygı ve sevgi, sanki Evliya Çelebi'nin satırlarında gizli gibidir. "...Firengistan'da Engürü sufu dahi işleyemezler. Hatta beher sene niçe bin kantar suf ipliği Firengistan'a gider, mümkin olmayup Engürü sufuna taklid edemediler. İla haze'l-an çalışırlar. Ol ki Engürü'de medfun Hazret-i Hacı Bayram-ı Veli'nin kendi karı teMifı olmağile fukaralarının kifaf-ı nefsleri karıdır. Kâfire müyesser değildir." "Ahir Engürü'den eğrilmiş suf ipliği alup Frengistan'a götürüp suf idelim dediler, olmayup ahir urbanlar içün hala suf gibi hayyal mevcsiz siyah rukla şah dokurlar. Ahali-i Engürü, Hacı Bayram-ı Veli'nin kerametidir ve ab (u) hevamızın letafeti hükmüdür, derler. Hakka ki rub-ı meskûnda naziri yok sufları olur ve muhayyeri dahi meşhurdur... "

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hakimiyet-i Milliye Meydanı

Heykelin açılışı 24 Kasım 1927'de yapıldı. "Ertesi gün, daha gün doğarken köylüsü, kentlisi ile bütün Ankara halkı Hakimiyet-i Milliye Meydanı'nda toplanıyor, davullar, zurnalar çalınıyor, kılıç şakırtıları ve 'yaşa Mustafa Kemal ' sesleri beş yoldan meydana gelenlerin hançeresinden yükseliyordu." Şartnamede Atatürk'ün, ayakta, sivil giyimli, cumhurbaşkanı olarak tanımlanmasına karşın, yarışmayı kazanan ve yaptırılan Heinrich Krippel'in heykelinde Atatürk at üstünde ve asker kıyafetlidir. Hacı Bayram-ı Veli Camii ve Augustus Tapınağı, asırlar boyunca yan yana, sırt sırta durmuş, Ankara'daki iki farklı medeniyete ait iki güzide eserdir. Caminin doğu tarafında bulunan tapınak ilk olarak Daniel Krencker (1874-1941) sonra da Hamit Zübeyir Koşay tarafından gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda ortaya çıkmıştır.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Ankara'da bir "Asar-ı Atika" yani eski eserler müzesi kurulması fikri Cumhuriyet öncesine dayanır. Bu amaçla gerek Ankara ve gerekse civarındaki arkeolojik alanlardan getirtilen eserler öncelik Hacı Bayram'daki bölgeye toplanmıştır. Asar-ı Atika (bugünkü Anadolu Medeniyetleri Müzesi) kurulduktan sonra da bir müddet eserlerin tümü kapalı bir alana taşınamamış, bu yüzden caminin hemen yanında "depo" adı verilen bölgede korunmaya çalışılmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Debbağhane Mahalleleri

Kale'nin harabe halindeki surlarından çekilen bu fotoğraf eski Ankara'nın iki önemli mahallesini bir arada gösteriyor. Hacı Bayram ve Debbağhane Mahalleleri... Bu mahallelerden Debbağhane mahallesinin tarihinin XVI. Yüzyıla kadar uzandığını ve arşiv belgelerinde "Debbagan", "Debbağin" isimleriyle yer aldığını ve şehrin nüfusça orta büyüklükte bir mahallesi olduğunu belirtmek gerekir.

Hacı Bayram Mahallesi

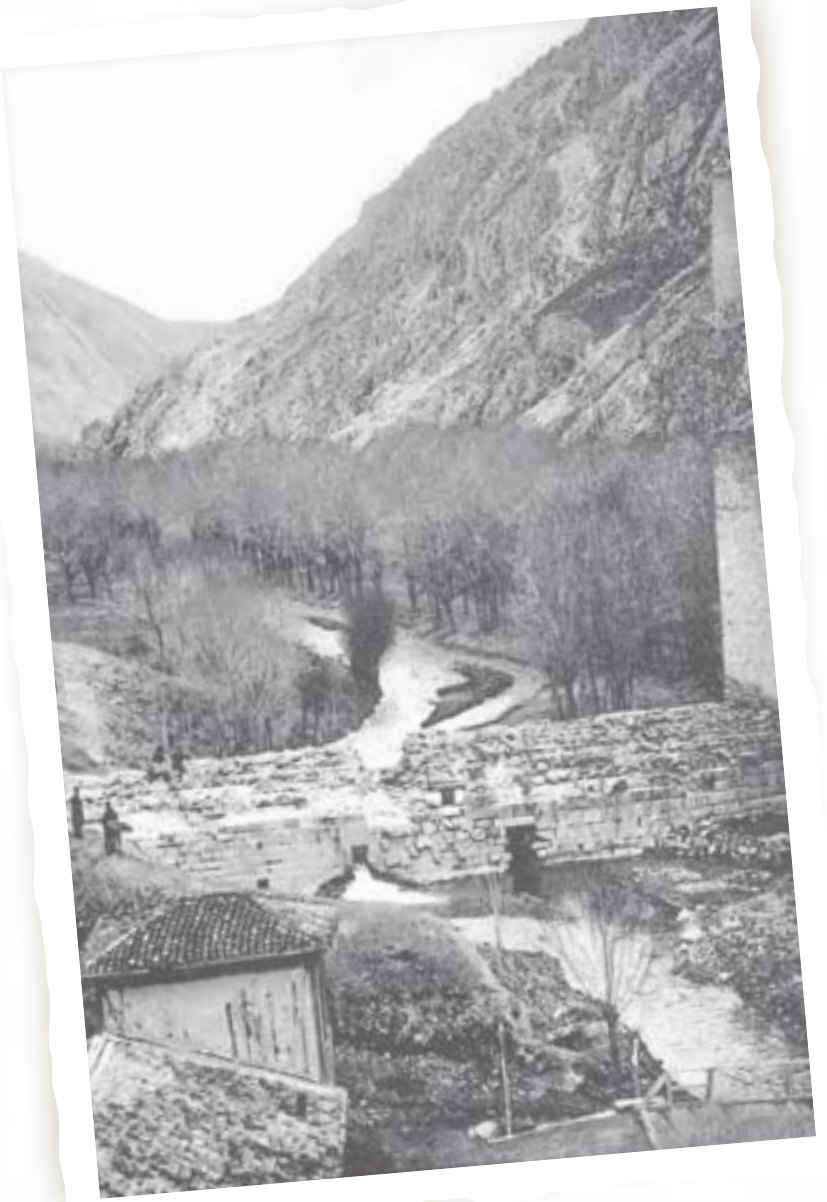
Bentderesi tarafından Hacı Bayram Mahallesi'nin görünüşünde öncelikli olarak camiye yakın bölgedeki iki katlı ve yapılı evler dikkatimizi çekiyor.

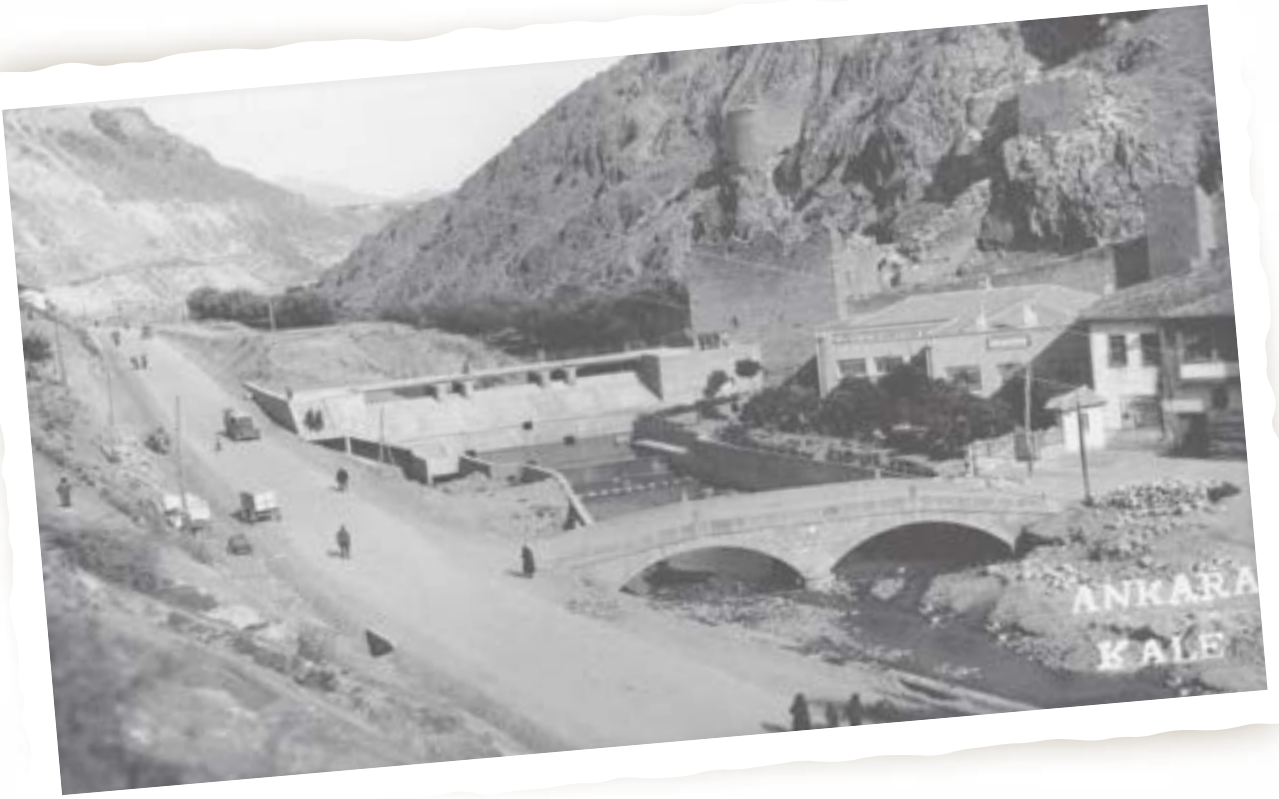
Hacı Bayram Mahallesi'ni Ankara'nın diğer mahallelerinden ayıran bir özellik, Fatih zamanından beri Hacı Bayram-ı Veli'nin "yüzü suyu hürmetine" vergilerin tamamından muaf tutulmasıdır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi

Adını Romalılar zamanında yapılmış olan bentten alan Bentderesi'ndeki bent, 1935 yılında yıkılarak yerine yenisi yapılmış, son yapılan bu bent de 1957'de yıkılmıştır. Hatip Çayı olarak da anılan Bentderesi'nin bentten sonraki belli bir uzantısı, XIX. yüzyılın ortalarına kadar şehrin sınırını belirleyen doğan bir hat teşkil edecektir.

Bentderesi'nde Kurulan Elektrik Santrali

Bentderesi 1925'te kurulan 50 HP gücündeki elektrik santrali uzun yıllar Ankara'nın elektrik ihtiyacına ciddi katkılarda bulunmuştur. Diğer taraftan kentteki en eski mesleklerden olan debbağlık, yani tabak zanaatı, adını verdiği mahalle ile birlikte Bent Deresinde de 1950'li yıllara kadar varlığını sürdürecektir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi

Bentderesi ve civarı XIX. yüzyılın ikinci yarısı ile XX. yüzyılın ilk yarısında şehirde en fazla değişime uğrayan bölge olmuştur. Kadim bendin yıkılarak yerine yenisinin yapılması daha sonra onun da yıkılması bir yana uzun yıllar Ankara halkı için mesire yeri de olmuştur. Özellikle yaz akşamüzerleri halk, derenin kenarında, ağaçlar altında hoş vakit geçirerek dinlenirlerdi.

Tabakhane Köprüsü

Hatip Çayı üzerinde taş köprü, Altındağ ve Atıfbey mahallerinde oturanları Ulus'a bağlayan en kısa yolun üzerindeydi. 1940'lı yıllara ait bu fotoğrafta Bentderesindeki eski yapıların varlıklarını korudukları, diğer taraftan "yangın mahalli"nde yeni yapıların boy göstermekte oldukları görülüyor.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hatip Çayı

Hatip Çayı üzerindeki Debbağhane köprüsü ile Debbağhane Mahallesi... Çay, buradan sonra Börekçiler Mahallesi'nin kenarından geçip Ahi Yakup Mahallesi'ne uzanacaktır. Ali Yakup Mahallesi'nin çayla buluştuğu bölge ise Ankara'lıların uzun yıllar mesire alanı olarak kullandıkları bölgedir. Fotoğrafta yer alan eşeklerin sayısı tesadüfi olarak görülmemelidir. Zira Ankara'lı için en önemli taşıma aracı eşektir. Özellikle kuraklık yıllarında çeşmelerden su akmadığı için insanlar ya eşekleriyle "yarım saat mesafeden" su getiriyorlardı. Böyle dönemlerde şehrin yukarı yüzünde yani Kale ve civarında oturan kadınlar da yıkanacak çamaşırlarını Hatip Çayına eşeklerle indiriyorlardı. Eşeklerin sık sık kaybolması sanki adettendi. Bu gibi durumlarda hayvan sahipleri dellala başvurarak hayvan aradığını tüm şehre duyururlardı. Belki de bu yüzdendir ki Yakup Kadri Karaosmanoğlu ünlü romanı Ankara'ya şöyle başlamıştır. "eşek bulaan, eşek bulann..."

Hacıbayram Mahallesi

Yangın yerinin bitip Debbağhane ve Balaban mahallelerinin başladığı noktadan çekilen fotoğrafta söz konusu mahallelerin belli bir bölümü ile Hacı Bayram Mahallesi ve caminin minaresi görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Debbağhane, Hacı Bayram ve Börekçiler Mahalleleri

"Aşağı Yüz" olarak adlandırılan Ankara'nın Kale'nin dışına ve eteklerine yayılarak iç içe geçmiş mahallelerinden Debbağhane. Hacıbayram ve Borekçiler mahalleleri. Zaman içerisinde kentin nüfusunun artarak bu mahallelerin de olduğu merkezde yoğunlaşması, hanelerdeki oda sayısının çoğalmasına yol açmıştır. Diğer taraftan bir tespite göre XVII. yüzyıldan itibaren şehirdeki varlıklı esnafın İstanbul'daki çok katlı konaklara özenmesi sonucu Ankara'daki iki katlı evlerin sayısında belirgin bir artış olmuştur.

Osmanlı Döneminde Hıdırlık

Bir dönem adı "Timurlenk Tepe" olarak da anılan Hıdırlık'ın Osmanlı döneminde alınmış bir fotoğrafı... Fotoğrafta görülen kubbeli yapı kalıntısı hakkında farklı rivayetler olsa da ağırlıklı görüş, bir dönem şehrin piskoposluğunu yapmış olan Leontios'un manastırının kalıntısı olduğu şeklindedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Kalesi

Tarihi Ankara Kalesi'nin surlarının onarılmadan önceki hali... Sur dibinde Osmanlı döneminden kalma ve büyük yangından kurtulabilmiş konut örnekleri görülürken Hıdırlık eteklerinde bu tarz konutlarla tam bir tezat teşkil eden gecekondu ve baraka evleri görülüyor.

Akköprü Civarı Kazıkiçi Bostanları

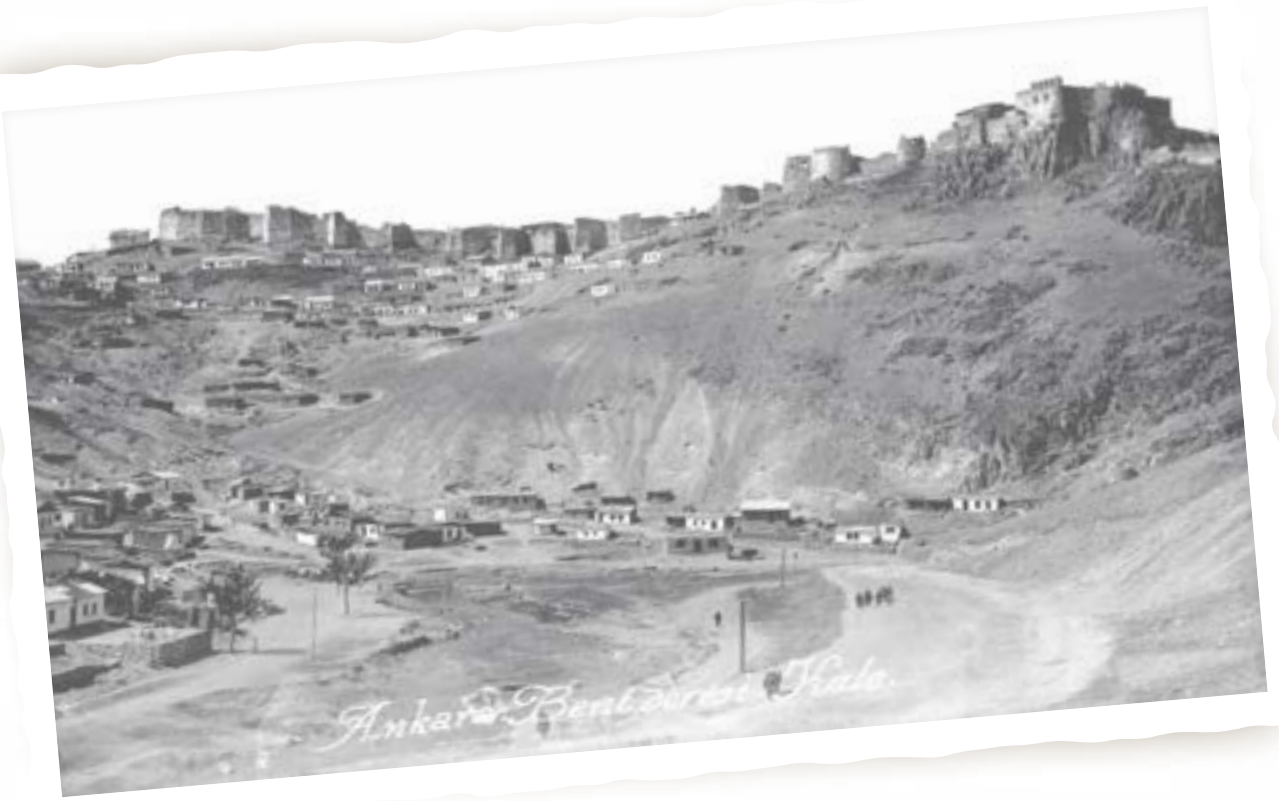
Hatip Çayı'nın suyu, hemen yanında bulunan ve uzun yıllar şehrin sebze ihtiyacının önemli bir bölümünün karşılandığı bostanları sulamıştır. Sırası gelmişken Ankara'daki bostanların burayla sınırlı olmadığını, Akköprü civarı ile Kazıkiçi bostanlarının da kentin sebze ihtiyacını karşılanmasında önemli katkıları olduğunu belirtelim.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hatip Çayı

Zaman geçtikçe Hatip Çayı'nın suyu kirlenmeye başlamış, bu durum bostan sahiplerini, dolayısıyla tüketicileri olumsuz etkilemeye başlamıştı. Bunun üzerine 1942 yılında Bentderesi civarındaki bostanların derenin pis suyuyla beslenmemesi için belediye meclisi kararıyla Çubuk Barajı'ndan bedava su verilmesine başlanmıştı. II. Dünya Savaşı yıllarında uygulanan bu projenin birinci amacı, söz konusu bostanlarda yetişen ürünlerin sağlıklı olmasını sağlamak ise ikinci amaç da bostanlarda üretilen ucuz maliyetli sebzenin, yine ucuz bir şekilde Ankaralılara ulaşmasını sağlamak olmalıdır.

Bentderesi ve Kale

1930'lu yıllarda Bentderesi ve Kale'nin eteklerine dizilmeye başlanmış barakalar, şehirdeki arsa spekülasyonunun ve konut sıkıntısının bir sonucu olarak görülmelidir. Aynı dönemde yoğun bir göçe maruz kalan kentte yapılan konutlar, ihtiyacı karşılamaktan uzaktı. Kamu inşaatları da dâhil olmak üzere plansız ve imarsız ayrı ayrı uygulama ve inşaatlar çoğu kez şehremanetini çaresiz bırakıyordu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi ve Kale

O dönemde Kale'nin eteklerinde kümelenen barakalar ve kentte artan gecekondulaşmayı, Falih Rıfkı Atay'ın ünlü eseri Çankaya'da konu etmiş ve belediye ile valiliği suçlamıştır. "Şehir planında evsiz fakirlere verilmek üzere bir ucuz arsalar bölgesi ayrılmıştı. Bu arsalar her isteyene parasız da verilebilecek fakat yapılanlar ufak kulübeler de olsa bir mühendisin kontrolü altında bulunacaktı. Tam merkezde mektep, çarşı ve dispanser gibi umumi tesisler için bir yer ayrılacaktı. Belediye bu vazifesini de bir yana bıraktı. Dışarıdan gelenler Ankara kalesi etrafındaki sırtlarda ilk gecekonduları tecrübe ettiler. İmar komisyonu yıkılma kararı verdi, vilayet ve belediye aldırış bile etmedi. Türkiye 'de gecekondu faciası, işte o zamanlar Ankara Belediyesi'nin imar plancılığını bu türlü baltalamalarından aldı, yürüdü.

Bentderesi ve Kale

Bentderesi civarındaki "barakalaşmanın yavaş yavaş gecekonduya dönüştüğü, öte yandan dere kenarında bostancılığın devam ettiği yıllar. Ne var ki bu görünüm ve bostanlar. Cumhuriyet tarihinin en büyük sel felaketiyle yerle bir olacaktı Hatip Çayının doğal havzasının gecekondularla dolması sonucu taşkın kapasitesi azalmış, 11 Eylül 1957 havzada meydana gelen selde 169 kişi hayatını kaybetmişti.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi ve Kale

Bentderesi, Hatip Çayı havzasındaki barakadan gecekonduya, oradan da imarlı, tapulu, iki katlı konutlara geçişin resmi! Artık konutlaşma Hıdırlık Tepe eteklerini de sarmıştır. Öte yandan bu görüntü, 1957'deki taşkın felaketinde neredeyse tamamen değişecektir.

Bentderesi Civarı

Zaman içerisinde büyüyen Ankara birçok yeni mahalle ve semti kendine katarken burada oturan insanları merkeze taşıma görevi de otobüs ve dolmuşlara düşmüştü. Toplu taşım araçlarının ilk durakları noktaları çeşitlenirken Bentderesi de bundan nasibini almıştı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Balıkpazarı Caddesi

Balıkpazarı Caddesi ile bu caddeyi tarihi Taşhan'a bağlayan Karaoğlan Caddesi XIX. yüzyıl Ankara'sının en önemli ticari mekânlarının başında gelmekteydi. Bugünkü Anafartalar Caddesinin bir bölümünü teşkil eden Balıkpazarı, bu önemini Cumhuriyetin ilanından sonra da bir müddet devam ettirdi. Kuşkusuz bu caddenin ticari ve sosyal açıdan gelişmesinde 1893 yılında dönemin belediyesinin hayata geçirdiği bir proje etkilidir: Aynı yıl belediye, Balıkpazarı'nın kuzeyinde yer alan ve yirmi yıldır arsa halinde bulunan arazide otuz kadar hane, bir o kadar dükkân ve mağaza ile bir de tiyatro binası yaptırmıştı. Söz konusu projenin kenti Aşağıyüzüne büyük bir canlılık kazandırdığı gibi belediyeye de 40.000 kuruş kazandırdığını da belirtelim.

Anafartalar Caddesi

Cumhuriyetin ilk yıllarında Anafartalar Caddesinin girişi... Caddenin Zincirli Cami ile Bentderesi sapağı arasında kalan bölüm "Karaoğlan" olarak adlandırılırdı. Ankara'daki ticaretin önemli noktalarından biri olan Karaoğlan Caddesi veya o dönemde halkın ifadesiyle Çarşısı Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli bir tadilat geçirmiş, Belediye Reisi Haydar Bey, Meclisten geçen istimlâk tasarısı sonrası aldığı tahsisatla yolu genişleterek lağım boruları döşettirmiş ve asfaltlattırmıştı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Balıkpazarı Caddesi

Cumhuriyetin ilk yıllarında Balıkpazarı Caddesi... Yeni üslup ve anlayışla yapılmış binalar caddeyi süslerken sol taraftaki yangın mahallinin çoğu bölümünün hâlâ boş olduğu görülüyor. Cadde, kent ticaretinin diğer önemli mekânları olan Samanpazarı, Koyunpazarı ve Atpazarı'nı istasyona bağlaması bakımından da önemliydi. Kentin ağaçlandırılmasına özel bir önem veren Vali Abidin Paşa, hükümet konağı ve şehri istasyona bağlayan yol ile birlikte Balıkpazarı'na da fidan diktirtmeyi ihmal etmemişti.

Çocuk Sarayı Caddesi

Döneminde "Çocuk Sarayı" olarak adlandırılan ve Anafartalar Caddesi üzerinde bulunan Çocuk Esirgeme Kurumu idare binası ile yanındaki "Kira Apartmanı", mimar Arif Hikmet Koyunoğlu tarafından 1926 yılında tasarlanmıştır. İlginçtir; binanın yapılmasıyla birlikte bir müddet Anafartalar Caddesinin Denizciler Caddesi sapağı ile Samanpazarı arasında kalan bölümü "Çocuk Sarayı Caddesi olarak adlandırılmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Samanpazarı

Ankara'daki önemli ticaret merkezlerinden biri de Samanpazarı'ydı. Buradan Taşhan'a ve İstasyon'a düzenli otobüs seferleri düzenlenirdi. Fotoğrafta minaresi şerefesinden yıkılmış olan cami Kurşunlu Cami'dir ve 1921 yılında yaşanan bir depremde yıkılmıştır.

Anafartalar Caddesi

Milli Mücadele senelerine tarihlenebilecek fotoğraf, Balıkpazarı (Anafartalar) Caddesinden belediye binasını ve civarını göstermektedir. Ortada görülen iki katlı beyaz yapı belediye binasıdır. Cadde üzerinde yer alan cılız fidanlar ise onca zorluk ve imkânsızlıklara rağmen kentte her dönem ağaçlandırma mücadelesinin sürdüğünü gösteriyor.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Çıkrıkçılar Yokuşu

Çıkrıkçılar Yokuşu'ndan Ankara'ya bakış... Ortada Mimar Mukbil Kemal Taş tarafından tasarlanan ve bugünkü adı Altındağ Atatürk İlköğretim Okulu olan Gazi ve Latife Okulları, hemen karşılarında ise Çocuk Esirgeme Kurumu idare binası ile kira apartmanı görülmektedir. Daha ileride görülen açık alan ise bir dönemin bataklığı, bugünün ise Gençlik Parkı'dır...

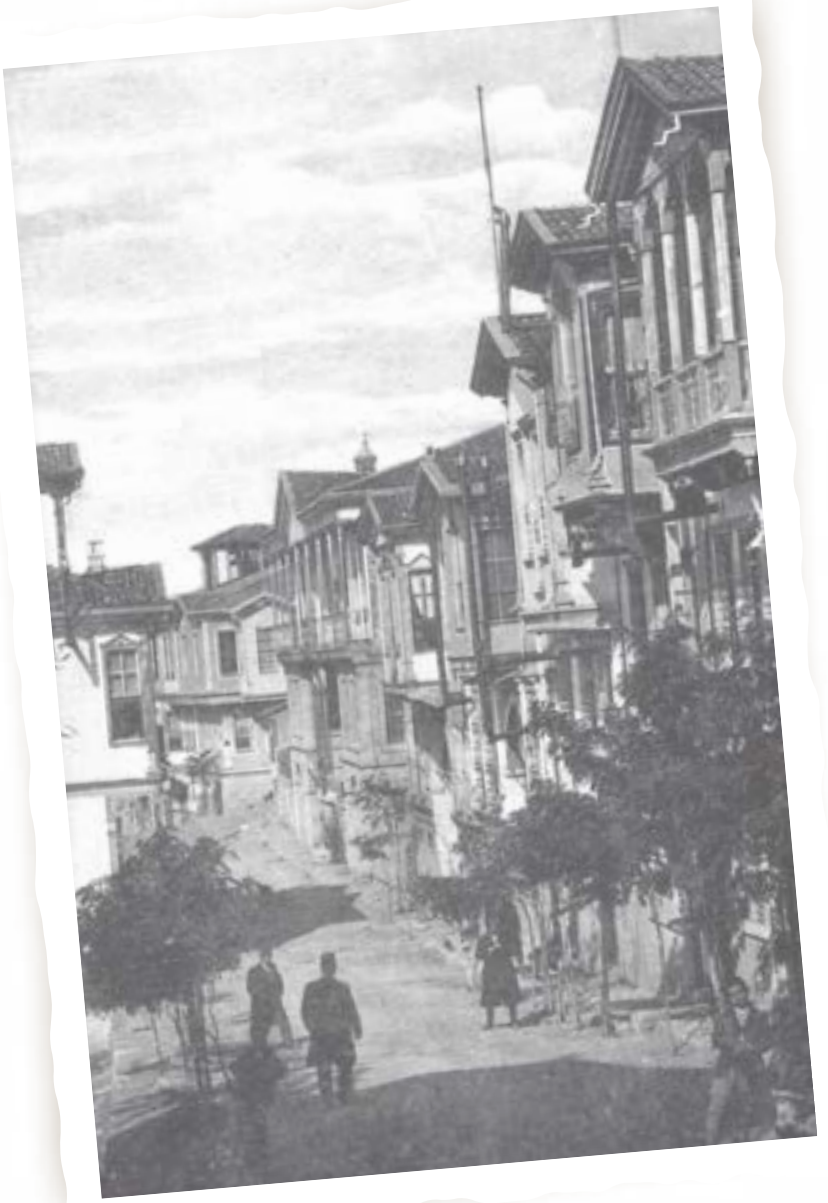
Saat Kulesi

Abdülhamit döneminin Ankara'da iz bırakan önemli yapılarından biri Saat Kulesi'dir. Kule, Hisar Kapısı üzerinde Vali Sırı Aşa'nın gayretleriyle ve Hacı Süleyman Refik Efendi gözetiminde 1884 yılında yapıldı. Bir metre çapındaki kadranı Louis Edel tarafından 1884'te Strasbourg'da yapılmış olan saat 1977 yılına kadar çalışmıştı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hisarönü Mahallesi

Vehbi Koç, Hayat Hikâyem isimli kitabında Hisarönü Mahallesi'ni şöyle tanımlar:
"Şehre girdiğiniz zaman Hıristiyan mahallesini aramak gerekmezdi. Hisarönü denilen semtin güzel görünüşlü binalarının hemen tümünde Hıristiyanlar otururdu.""
Hisarönü Mahallesi 1917 yılındaki büyük yangında tamamen yok olmuştur.

Ulus Hali Civarı

Tahtakale'den (bugünkü Ulus Hali ve civarı) Balıkpazarı Caddesi ile Kale'ye bakış Osmanlı döneminde Ankara'nın Yukarı Yüz'ünde esnaf, Bedesten'in çevresindeki düzlükte yer alan Atpazarı çarşısı ile Samanpazarı'ından Bedesten'e doğru çıkan Koyunpazarı arasında kümelenirdi. Aşağı Yüz'deki sanatkârlar ise Tahtakale ve Karaoğlan Çarşısı arasında özel sokaklarda sanat ve ticaret hayatlarını sürdürürlerdi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Fransız Aziz Clement Koleji

1917'deki büyük Ankara yangınında tamamen yok olan Fransız Aziz Clement Koleji, Ankaralı zengin gayrimüslimlerin çocuklarını okutmak için tercih ettikleri önemli bir okuldu.

İtfaiye Meydanı ve Karyağdı Türbesi

Fransız Akademisi mezunu, Romanya uyruklu Jean Weinberg'in çektiği en önemli Ankara görüntülerinden biri olan fotoğrafta İtfaiye Meydanı, Karyağdı Türbesi ve belediyenin ilk hizmetlerinden olan un fabrikası görülüyor. İtfaiye Meydanı sonraları Ankara terminali gibi hizmet görecek, çevre il ve ilçelerin hemen tamamına buradan otobüs kalkacaktır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İtfaiye Meydanından Anafartalar'a Bakış

İtfaiye Meydanından Anafartalar ve Çıkrıkçılar yokuşuna doğru bakış... Ortada Cumhuriyet döneminin iki önemli mimari yapısı, Latife ve Gazi Okulları görülüyor. İtfaiye, nam-ı diğer Hergele Meydanı'nın, önemi Cumhuriyet ile birlikte hızla artmıştır. 1930-1950 yıllarında Ankara'ya göç eden, komşu illerden çalışmak amacıyla kente gelenlerin ilk durağı Hergele Meydanı idi. Buradan aynı zamanda Konya, Kırşehir, Kayseri, Afyon gibi illere otobüsler kalkardı. Meydanda otobüs şoförleriyle pansiyon benzeri otellerin sahipleri arasında ilginç bir dayanışma vardı. Otel sahipleri otobüslere yolcu, şoförler de otellere müşteri temin ederlerdi.

Hacıdoğan Mahallesi ve İtfaiye Meydanı

1940'lı yıllarda Opera'dan Hacıdoğan Mahallesi ile İtfaiye Meydanı'nın görünümü... Sağ tarafta Gazi Lisesi'nin bir bölümü görünüyor. Ortadaki caddenin sol tarafında kalan binalardan en yüksek olanı uzun yıllar belediyenin un fabrikası olarak kullanılmış, daha sonra ise İtfaiye müdürlüğünün lojmanı olmuştu. Yine en önde, soldaki iki katlı bina da "Güçsüzler Yurdu"nun ilk binasıydı...

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

1940 Yıllarında Opera Meydanı

1940'lı yıllarda Opera Meydanı... Arka planda Osmanlı, Ziraat. Merkez Bankaları ile Mimar Kemalettin Bey'in tasarımı olan İkinci Vakıf Hanı görülmektedir. İkinci Vakıf Hanı, bir zamanlar edebiyat dünyamızın Orhan Veli Kanık, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Reşat Nuri Güntekin gibi ünlülerine ev sahipliği yapmıştı. Hatta Reşat Nuri Miskinler Tekkesi isimli eserini burada kaleme almıştı. Önde ise belediyeye ait bir hizmet biriminin binası görülmektedir.

Opera Meydanı ve İstanbul Caddesi

Opera Meydanı ile İstanbul Caddesi'nin (İstiklal Caddesi) başlangıcını gösteren fotoğrafın sol tarafındaki arazide Gençlik Parkı'nın yapım çalışmalarının devam ettiği görülüyor. Sağ tarafta görülen boş arazinin arkasında ise zamanla Ankara Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü görev yapacaktır. Meydanı güzelleştiren Osmanlı Bankası binası, Mimar Giulio Mongeri'in Ankara'daki eserinden biridir. Sırası gelmişken Osmanlı Bankası'nın kentteki ilk faaliyetinin demiryolunun Ankara'ya ulaşmasından sonra, 1893 yılında başladığını da belirtelim.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Opera Binası

Meydana ismini veren Opera binasının projesi Şevki Balmumcu' ya aittir ve 1933-34 yıllarında yapılmıştır. Bu dönemde bina, II. Türk Tarih Kongresi Sergisi, Kömür Sergisi gibi önemli etkinliklere ev sahipliği yapmıştır. 1947-48 yıllarında ise Alman Mimar Paul Bonatz tarafından opera binasına dönüştürülmüştür.

Sergi Evi'nin Opera Binası'na Dönüşümü

Sergi Evi'nin Opera Binası'na dönüşmesi, Ankara'nın kültür ve sanat hayatında önemli gelişmeleri de birlikte getirmiştir. Artık Halkevinde yapılan etkinliklerin bir kısmı opera binasında yapılmaya başlanmış, bu arada kentteki sahne sanatları alanındaki çalışmalar da hem nicelik, hem de nitelik açısından artmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kültür Bakanlığı Binası

İlk kez Dışişleri Bakanlığı olarak tasarlanan ve bugün Kültür Bakanlığı olarak değerlendirilen binanın mimarı Arif Hikmet Koyunoğlu'dur. Binanın yapımı 1927 yılında bitirilmiştir. Fotoğrafın solunda ise Ankara Hukuk Fakültesinin ilk binası görülmektedir.

Namazgâh Tepe ve Opera Meydanı

Namazgâh Tepe ile Opera Meydanını süsleyen beş önemli yapının bir arada göründüğü fotoğraftaki binaları birer birer hatırlayalım: En önde görülen belediye binasının hemen arkasındaki bayraklı bina 5 Kasım 1925 tarihinde açılan Ankara Hukuk Fakültesidir. Eski Dışişleri Bakanlığının üst solunda Mimar Ahmet Hikmet Koyunoğlu'nun eseri olan ve 1930 yılında yapımı bitirilen Eski Türk Ocağı binası ile yine aynı mimarın projesi olan Etnografya Müzesi görülmektedir. Üst solda ise 1924 yılında yapılıp 1927 ve 1933 yıllarında da ilavelerle genişletilen Numune Hastanesi yer almaktadır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Namazgâh Tepe ve Opera Meydanı

Cumhuriyet dönemi Ankara mimarisinin en seçkin örneklerinin bulunduğu Opera Meydanı ve civarı ile Namazgâh Tepe'nin görüntüsünde boylu boyunca uzanan Atatürk Bulvarı'nın her iki tarafı ile orta refujünün ağaçlarla donatıldığı görülüyor. Diğer taraftan Hatuniye ve Yenice Mahallelerinin bitim noktası ile bulvar arasında kalan geniş alan, her ne kadar halk tarafından geliş geçiş ve tenezzüh için kullanılsa da yeni yapılaşmalara gebe olduğu hissediliyor.

Sergi Evi'nden Yenişehir

Sergi Evi üzerinden alınan fotoğrafta, uzakta, Ankara'nın Yenişehir bölgesindeki yapılar hemen dikkati çekiyor. Sağ taraftaki boş ve hali arazi ise zamanla Gençlik Parkı'nın bir parçası olacaktır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Namazgâh Tepe'den Ulus'a Bakış

Namazgâh tepesinden İtfaiye Meydanı ve Ulus istikametine bakış... Sağ tarafta Gazi Lisesi, sol tarafta ise Ticaret Lisesinin bir bölümü görülmektedir. Meydanın uzun yıllar otobüs terminali gibi görev yapması, bu bölgede otel sayısını da arttırmıştır.

Julianos Sütunu

Halk tarafından 16. yüzyıldan ya da daha öncesinden beri Seba Melikesi Belkıs'a atfedilmekte olan lulianos sütunu. (Bu yüzden olacak; resimde Osmanlıca "Belkıs Minaresi yazılıdır.) Sütun, Maliye Bakanlığı ile İş Bankası arasındaki İğneci Belkıs Mescidi'nin önünde durmaktayken, 1934 Ocak ayında tehlikeli biçimde eğilmesi üzerine, sökülerek bugünkü yerine dikilmiştir. Eski yerine izafeten sütuna halk tarafından "Balkız Minaresi" denilmekteydi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Julianos Sütunu

Julianos'un sütununu bir başka açıdan resmeden fotoğraftan sol tarafında askeri depo, sağında ise II. Bayezid dönemi emirlerinden Haşan Paşa'nın yaptırdığı, erkek ve kadınlar bölümünden oluşan Haşan Paşa Hamamı görülmektedir. Bazı araştırmacılar aynı bölge de bir de Cenabi Ahmed Paşa Hamamı olduğunu öne sürmekte, bazıları ise söz konusu hamamın her iki isimle de yad edildiğini söylemektedirler.

Hükümet Konağı

Ankara Hükümet Konağı ya da Valilik binası ve müştemilatı önceleri Tülice Mahallesi'ndeyken XIX. yüzyılın başında İğneci Belkıs Mahallesi'ne geçmişti. 1838'de Ankara'ya gelen Binbaşı Von Vincke'nin çizdiği plandaki 'Paşa Sarayı' ile bugünkü valilik makamı aynı yerdir. 1882 yılındaki valilik binası ise toplam 40 odalı idi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Maliye Vekâleti Binası

Mimar Ahmet Bey tarafından yapılan Maliye Vekâleti binası, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk bakanlık binası olma özelliğini taşımaktadır. Fotoğrafta Ulus ile vali konağını birbirine bağlayan Kıztaşı Sokağı'na ismini veren Julianos ya da halk arasındaki ismiyle Belkıs Sütunu'nun bulunduğu eski yer görülmektedir.

Ankara Palas

Mimar Vedat Tekin'in başlayıp Mimar Kemalettin Bey'in yeniden tasarlayarak tamamladığı Ankara Palas, Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli siyasal ve sosyal etkinliklerin merkeziydi. 17 Nisan 1928'de hizmete açılan Ankara Palas'ın 100 odası (sonradan oda sayısı 74'e düşecektir), 2000 kişi kapasiteli misafir, yemek ve balo salonu vardı. Burada düzenlenen balolara başta Atatürk olmak üzere önemli devlet büyükleri katılırlardı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Palas

Otellerin birinci, ikinci ve üçüncü sınıf olmak üzere üç kategoriye ayrıldığı Ankara'da bunların dışında bir de lüks oteller vardı. 1930'lu yılların ilk yarısında kentte Ankara Palas ve Belvü Palas otelleri lüks otel kategorisine giren iki oteldi. Bu otelleri Lozan Palas, İstanbul Palas, Yeni Otel ve sonraları yıkılacak olan Taşhan takip etmekteydi. Fiyatlar ise Ankara Palas'ta bir banyosuz oda yedi, Belvű Palas'ta dört ve İstanbul Palas'ta üç-dört liraydı. Tek yataklı banyolu oda ise örneğin Ankara Palas'ta 10 liraydı. Ankara Palas'ın işletmesi, 500 bin lira sermayeyle beş ortak (İş Bankası adına Celal Bayar, Jül Fresko, Oryantal Endüstriyel Monopol Holding Şti., Barut ve Mevadd-ı İnfilakiye İnhisarları Türk A.Ş., komiser İbrahim Bey, Antuvan Pios Efendi) tarafından kurulan Fransız Ankara Palas Otelcilik Anonim Şirketi'nce yapılıyordu. Oteli yıllık 7.500 liraya kiralayan şirket, devletten de yıllık 15 bin lira yardım alıyordu.

Evkaf Apartmanları

İkinci Vakıf Hanı ya da Evkäf Apartmanları olarak bilinen bina Mimar Kemalettin Bey'in projesi olup şehirdeki mesken buhranına katkıda bulunmak amacıyla yapılmıştır. Bina uzun yıllar Ahmet Hamdi Tanpınar, Orhan Veli Kanık, Reşat Nuri Güntekin gibi isimlere ev sahipliği yapmıştır. Hatta Güntekin, ünlü eseri Miskinler Tekkesi'ni bu binada yaşadığı yıllarda kaleme almıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Postanesi ve Anadolu Hanı

Sanayi Mektebi Caddesi, Mustafa Necati Bey Caddesi, Cumhuriyet Caddesi, Bankalar Caddesi... Atatürk Bulvarı'nın Ulus - Opera arasındaki bölümü kadar ismi değişen başka cadde yoktur herhalde... Cumhuriyetin ilk yıllarında inşa edilmiş iki önemli yapı yan yana; aşağıdaki Ankara Postanesi ve hemen onun üstündeki Seyyah Kandemir'e göre Anadolu Hanı. Bu bina daha sonra "Eti Palas" ve "Lozan Palas" isimleriyle otel olarak hizmet vermeye devam edecek, nihayet 1940'ların sonunda Akbank'ın mülkiyetine geçecektir.

Ankara Postanesi

Bankalar Caddesinde (Atatürk Bulvarı) bulunan Ankara Postanesinin ilk binası, Cumhuriyet dönemi Ankara'sının önemli binalarındandı. Ankara'ya ilk telgraf 1860 yılında İstanbul'dan Basra'ya çekilen hatla ulaştı. Ayrıca Nallıhan'dan Bozok (Yozgat) hududuna kadar da telgraf hattı çekildi ve telgraf direklerinin masraf ve nakliyeleri, bu tür hizmetlerde yapıldığı gibi halk tarafından karşılandı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Merkez Bankası Binası

Ulus'taki imar çalışmalarının bir örneği de Merkez Bankası binasıdır. Mimar Clemens Holzmeister'in tasarımı olan bina 1933'te bitirilmiştir. Binanın en üst katı 1952 yılına kadar Anadolu Kulübüne de ev sahipliği yapmıştır. Öte yandan fotoğrafta o zamanki adı Bankalar Caddesi olan Atatürk Bulvarı'nın Ulus-Opera bölümünün ağaçlarla tezyin edildiği ve otobüs sayısında önemli bir artış olduğu gözleniyor.

Ziraat Bankası Binası

Ankara'da yükselen ilk resmi bina olma unvanını taşıyan Ziraat Bankası İtalyan Mimar Guilio Mongeri'nin projesidir. Dış cephesinde Selçuklu ve Osmanlı öğelerinin kullanıldığı bina 1926-1929 yılları arasında inşa edilmiştir. Binanın önünde Heykeltıraş Hüseyin Anka Özkan'ın (1909-2004) eseri olan Mithat Paşa heykeli bulunmaktadır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Bulvarı

Dönemsel olarak "Necatibey Caddesi", "Bankalar Caddesi", "Gazi Bulvarı" gibi isimler taşıyan ve bugün Atatürk Bulvarının Opera ile Ulus arasındaki bölümünü oluşturan cadde, Cumhuriyet dönemi mimarisinin seçkin eserleriyle süslüdür. Bu eserlerden bir kısmı, sırasıyla Tekel Başmüdürlüğü Binası, Sanat Okulu ve Postane görülmektedir. Ulusal bir gün veya bayramda çekilmiş olan fotoğrafta caddeden yukarıya doğru sağ tarafta Ulus'taki heykele yürüyen askerler, keza sol tarafta da yine aynı yöne giden vatandaşlar görülmektedir.

İstasyonla Şehir Arasındaki Bataklık

Eskilerin "İstasyonla şehir arasındaki bataklık arazi" diye tanımladığı yerde bir park yapma fikri Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar uzanır. O tarihlerde ve daha öncesinde söz konusu arazi Ankaralılar için adeta bir eziyet kaynağıydı. Çünkü bataklıkta üreyen sivrisinekler yaz mevsiminde neredeyse tüm Ankara'yı istila ediyordu. Öyle ki kente gelen yabancılar bile bataklıktan üreyen sivrisinekten şikâyetçiydiler. Özellikle Taşhan'da kalan seyyahlar kısa yaz gecelerinde sivrisineklerle yaptıkları mücadeleyi anılarına bile almışlardı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bataklığın Parka Dönüşümü

1927 Yılında Ankara'ya davet edilen Berlin bahçe uzmanlarından Otto Werner, bataklık arazi için yaptığı park projesini Ankara Şehremaneti'ne vermişti. Ancak Werner'in projesi, ödeneksizlikten dolayı askıya alınmıştı. 1936 yılına gelindiğinde Nafia Vekâlet'inde çalışan Nevo'nun yaptığı planın uygulamaya geçirilmesi düşünülmüş, ne var ki parkla ilgili ilk ciddi adım ancak 1938'de atılabilmişti. Aynı yıl parkın yapımı için 300.000 lira ödenek ayrılmış ve 1939 yılının ilk aylarında inşaat başlamıştı. İki yıl süren çalışmaların ardından 1941 yılına gelindiğinde parkın havuzuna deneme amaçlı su verilmeye başlanmıştı. Bu arada ağaçlandırma çalışmaları da olanca hızıyla sürüyordu. Frenk üzümünden filbahriye, karaağaçtan Halep çamına varıncaya kadar farklı türlerden yaklaşık 80.000 adet fidan dikilmesi hedeflenmiş, 1942 yılının Mart ayına kadar ise 30.000 fidan dikilmişti.

Gençlik Parkı

Nihayet Gençlik Parkı, 19 Mayıs 1943'te Başbakan, Meclis Başkanı, bakanlar ve milletvekillerinin bulunduğu bir törenle açıldı. Açılmasının ardından park, uzun yıllar Ankaralılar için bir 'teneffüs alanı' olarak hizmet verdi. Yaz aylarında fıskiyeli havuzunda kotralar, sandallar gezinir; insanlar geniş, ferah banklarda gazetelerini, kitaplarını okuyarak vakit geçirir, sohbetler ederlerdi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gençlik Parkı

Kışın bembeyaz karların altında huzurlu bir sessizliğe bürünen Gençlik Parkı'nın bu sessizliği, paten yapan üniversiteli gençlerin neşeli cıvıltılarıyla bozulurdu. Uzun yıllar boyunca Ankaralıların "deniz'e olan özlemlerini bir nebze olsun gideren Gençlik Parkı'nın devasa havuzu... Arka planda ise parkın eski komşulan olan İller Bankası binası ile Opera binası görülüyor.

Gençlik Parkı

Artık Ankara'ya gelen misafirler havuz kenarındaki sevimli heykellerin önünde resim çektirmeden gitmiyorlar, küçük çocuklar ise oyun alanlarında terledikten sonra 'Şişman'dan aldıkları dondurmaların tadına vararak minyatür trenlere koşuyorlardı. Havuz kenarındaki çay bahçeleri semaver çay meraklıları ile nargile müptelalarının vazgeçilmez mekânlarıydı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gençlik Parkı

Yıllar birbirini kovaladıkça parka dikilen ağaç fidanlar boy verdi, serpildi... Ağaçlarla birlikte park da değişti, daha bir güzelleşti; Ankaralıların gözbebeği oldu...

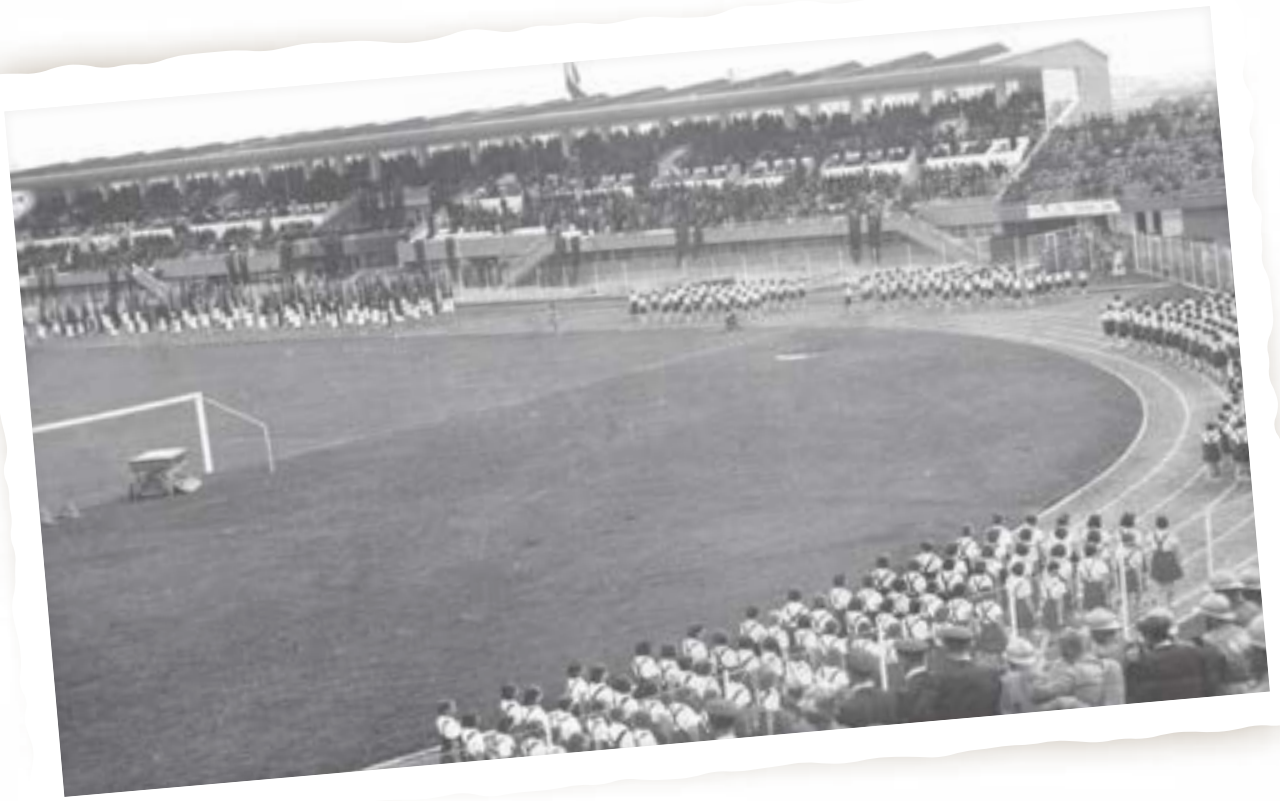
19 Mayıs Stadyumu

19 Mayıs Stadyumu'nun olduğu alan, stat yapılmadan önce uzun yıllar at yarışı pisti olarak kullanılmıştı. Nihayet 19 Mayıs Stadyumu, Vali Nevzat Tandoğan'ın gayretleriyle ve Galatasaray, Fenerbahçe, Ankaragücü, Altınordu takımları arasında düzenlenen bir turnuva ile 15 Aralık 1936'da törenle açılmıştı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hipodrom'da Bayram Kutlamaları

Ankara'da 23 Nisan ve 19 Mayıs bayramlarının 19 Mayıs Stadyumu,
30 Ağustos ve 29 Ekim bayramlarının hipodromda kutlanması yıllardır süregelen bir gelenektir.

Ankara Hipodromu

1936'da hizmete açılan Ankara Hipodromu'nun mimarı, 19 Mayıs Stadyumu ile diğer kırk kadar hipodromun mimari olarak ünlenen İtalyan Viyoletti Viyoli'dir. Atatürk Orman Çiftliği'nin kamulaştırılan bölümünde iki yıl gibi kısa sürede tamamlanan Ankara Şehir Hipodromu'nda konkurhipik alanı, yarışlar için üç, törenler için de bir pist bulunuyordu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Eski Türk Ocağı binası ve Etnografya Müzesi

Eski Türk Ocağı binası ve Etnografya Müzesi... Her ikisi de Mimar Ahmet Hikmet Koyunoğlu'nun eserleri olan yapılardan müzenin önünde bulunan Atlı Atatürk Heykeli 1925 yılında devletin daveti üzerine Türkiye'ye gelen İtalyan Heykeltıraş Pietro Canonica'nın eseri olup açılışı 4 Kasım 1927 tarihinde yapılmıştır.

Zübeyde Hanım Kız Enstitüsü

Zübeyde Hanım Kız Enstitüsü, Alman Mimar Ernst Egli'nin tasarımı olup 1930 yılında tamamlanmıştır Okulun adı önceleri "İsmet Paşa Kız Enstitüsü" ve "İsmet Paşa Kız Enstitüsü ve Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu iken 1969 yılında "Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi unvanını almıştır. Bugün ise "Zübeyde Hanım Anadolu Kız Meslek, Teknik Meslek Lisesi olarak eğitime devam etmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yüksek Ziraat Okulu ve Fakülteler

1928 yılında Dr. Oldenburg başkanlığında hazırlanan Alman bilim heyeti raporu doğrultusunda 1930'da Yüksek Ziraat Okulu 35 Alman profesör tarafından kuruldu. 20 Haziran 1933'te 2291 sayılı kanunla Tabii İlimler Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi ve Orman Fakültesi'nden oluşan Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü'ne dönüştürüldü ve 30 Ekim 1933'te öğretime başladı. Enstitü ve ona ait fakülte ve laboratuvarlar, tecrübe ve ıslah istasyonları, bahçıvanlık ve işletme şubeleri dönemin Ankara'sına bir kilometre uzaklıkta ve dönemin Ankara-Keçiören asfalt şosesi üstündeydi.

Akköprü

Alaaddin Keykübad'ın Ankara'yı merkez İttihaz ettiği dönemde Ankara Çayı üzerinde, İstanoz ve Beypazarı istikametine devam eden yolun üzerinde Akköprü inşa edilmiştir. Köprünün 1222 tarihli kitâbesinde Keyhüsrev Burhan'ın oğlu Ebu'l-Feth Keykubâd (I. Alâeddin Keykubâd) adı geçmektedir. Vali Kızıl Bey tarafından Bedreddin isimli bir mimara yaptırılan Akköprü, Osmanlı döneminde askere gidenlerin uğurlandığı, gelenlerinse karşılandığı yerdi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Orman Çiftliği

1925'te örnek çiftlik projesi olarak başlatılan Gazi (Atatürk Orman) Çiftliği'nde tarımsal üretim, hem de halkın piknik ihtiyacı da düşünülmüştü. Bu anlamda Gazi Çiftliği (AOÇ), Ankara'daki modern gıda sanayi kuruluşlarının başlangıcı sayılabilir. 1930'da 600 ton/yıl kapasiteli süthane, 1933'te Ziraî Araştırma Enstitüsü süthanesi, 1934'te bira fabrikası, 1943'te şarap, rakı, gazoz, soda imalathaneleri açıldı. Çiftlik bir yandan da tarım araçları tamir atölyesi kurmuştu, burası da zamanla pulluk fabrikasına dönüşmüştü.

Çiftlik Marmara Havuzu

Marmara havuzu kenarında yapılan Marmara Köşkü'nde açılan gazinoyla, yeni eğlence ve dinlenme mekânı hazırdı. Yüzme havuzu, "Ankara Plajı, Gazi'miz Ankaralılara çiftlikte bir plaj yaptırdı başlığıyla Ankaralılara müjdeleniyordu. Ne var ki özellikle çocukların mayosuz olarak havuza girmeleri yetkilileri ve diğer insanları rahatsız etmeye başlamıştı. O dönemde Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi'nin; "Henüz ömründe hiç denize girmemiş ve hatta deniz görmemiş Orta Anadolu çocukları bu havuzun içinde su ile boğuşup duruyorlardı. Bütün bu güzel manzara içinde henüz mayo almamış olanların beyaz kısa pantolonlarla dolaşması insanı sıkıyordu." tespitini yapması üzerine "Çiftlik idaresi bunun için tedbir aldı. Bundan sonra mayosuz kimsenin havuza ve plaja girmesini menetmeğe karar vermişti.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Orman Çiftliği Hayvanat Bahçesi

Bir taraftan üretim merkezi, diğer taraftan Ankaralılar için önemli bir mesire ve dinlenme yeri olan Atatürk Orman Çiftliğinde, açılışı 29 Ekim 1940 tarihinde yapılan bir de hayvanat bahçesi vardı. Açılışı 1940 yılında yapılsa da Hayvanat Bahçesi, ilk defa 1933 yılında, müdürlük binasının arka tarafında kurt, tilki, çakal, ayı, domuz, süne, kımıl vb. gibi tarıma ve halka zarar veren hayvanların teşhiri amacıyla kurulmuştu.

İstasyonun Resmi Açılışı

Ankara'ya tren 1892 yılında ulaştı. 31 Aralık 1892'de ise istasyonun resmi açılışı yapılmıştır. Hacı Doğan Camisi İmamı Osman Hoca o günü yaşayanlardandır: "Trenin ne olduğunu kimse bilmezdi. [...] Kimi trenin dev olduğunu söyler, kimi de canavar olarak değerlendirirdi. [...] Üstelik canı sıkıldığı zaman da, ağzından çıkan nefesi insanı kavuracağı söylentileri de vardı. [...] Treni beklemeye başladık. Gelen giden yoktu. Bir süre sonra uzaktan kara bir demir yığınının üstümüze doğru geldiğini büyük bir korku ve hayretle gördük. Bazılarımız bunu kıyametin kopacağı şeklinde yorumluyorlar ve kelime-i şahadet getiriyorlardı. Tam bu sırada tren istasyona girdi ve halkı selamlamak için düdüğünü çalınca, işte o zaman kıyamet koptu. Demiryolu kenarına dizilmiş bulunan halk canlarını kurtarmak için birbirlerini çiğnercesine kaçışmaya başladılar.""

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İstasyon'dan Ulusa Doğru Bakış

Ankara İstasyonu'ndan Ulus'a doğru... Atatürk Kültür Merkezi ve Gençlik Parkı arazisi hayvanların otlatıldığı boş birer çayırlık görünümünde, fotoğrafta görülen küçük otobüsler ise İstasyon-Taşhan (Ulus) ve İstasyon - Samanpazarı arasında yolcu taşıyorlar... Öte yandan istasyonu şehre bağlayan yol ile ortasındaki refüjün ağaçlandırılarak modern bir görünüme sahip olduğu da gözden kaçmıyor!

Ankara Garı

1950'li yıllarda Ankara Garının paraşüt kulesinden görünümü... Tasarımını Mimar Sabri Şekip Akalın'ın yaptığı Ankara Garı, iki yıllık bir inşa süreci sonunda 30 Ekim 1937'de hizmete açılmıştır. Garın doğusuna düşen bina ise Mimar Kemalettin Beyin eseri olan ve uzun yıllar TCDD ikinci İşletme Başmüdürlüğü olarak kullanılan yapıdır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara İstasyonu

Demiryolu nakliye ve ulaşımı kolaylaştırdığı gibi, Ankara'da imar faaliyetinden banka açılmasına kadar birçok yeniliği hızlandırdı ve muhakkak ki yeni tüketim alışkanlıkları ve fikirleri de şehre taşıdı. Demiryoluyla birlikte artan zahire ticaretini düzene sokmak amacıyla kentte bir de zahire borsası kurulmasına karar verilmesinde ise doğrudan etkisi oldu. Borsa yeri için ilk olarak İstasyon civarı düşünüldüyse de daha sonra Balıkpazarı'nda uygun bir mekânda karar kılındı. Fotoğrafta Ankara İstasyonunun 1920'lerdeki durumu görülmektedir.

TCDD İkinci İşletme Başmüdürlüğü

Fotoğrafta bir dönem TCDD İkinci İşletme Başmüdürlüğü'ne ev sahipliği yapan bina ile onun yanında bulunan ve işletmeye ait olan yapı ve lojmanlar görülmektedir. Gerek başmüdürlük binası ve gerekse ek üniteler yapılmadan çok önceleri Ankara gençliğinin futbol alanı olan bu alanda bir ara, trenin Ankara'ya ulaşması sonrasında zahire depoları bulunmaktaydı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İtfaiye Teşkilatının Talimleri

1894 yılına kadarsa Ankara'da sadece iki tulumba vardı. Ancak bu iki tulumba ve efradı, büyüyen kent için yeterli olmamalı ki aynı tarihte belediye üç tulumba daha almıştı. Bu tulumbalar bugünkü itfaiye örgütlenmesi gibi kentin çeşitli semtlerine konuşlandırılıyor ve yangına anında müdahale hedefleniyordu. Her tulumbanın başında bir "tulumbacı başı" ile beşer nefer yer almaktaydı. Belediye, tulumbacı başlarına ikişer okka, neferlere ise birer okka "nân-ı azız" (ekmek] yevmiye vermekteydi. Ankara itfaiyesinin temeli sayılabilecek bu tulumbacılar Cuma günleri birer ikişer saat de balta, çengel ve su kovalarıyla talim yapıyorlardı. Hem Osmanlı döneminde, hem de Cumhuriyetin ilk yıllarında yaşadığı büyük yangınlarla derinden etkilenen Ankara'da ilkel fakat yaşanan yangınlardan dolayı tecrübeli sayılabilecek bir itfaiye teşkilatı vardı. İtfaiyeyi modernleştirme çabaları ilk kez Şehremini Haydar Bey döneminde başlamış, 1925 yılında Almanya'dan getirtilen kırk yedi işçi itfaiyeci olarak kullanılmış, sonrasında bunlardan on üçü memleketlerine dönmüştü. Fotoğraf, Şehremini Haydar Bey zamanında itfaiyecilerin bir tatbikatını göstermektedir.

İtfaiye Teşkilatı

Ankara'da modern anlamda ve yeniden İtfaiye Teşkilatı'nın kuruluşu 1925 yılındadır. Bu tarihten 1938 yılına kadar şehirde toplam 657 yangın olmuş, bu yangınlarda 186 ev, 690 dükkân, 18 baraka, 6 han, 1 otel, 1 mescit, 1 hamam ve 1 sinema yanmıştı. Dönem yangınlarının en büyüğü ise Tahtakale'de bugünkü Ulus'taki Yeni Hal ile Işıklar Caddesi ve civarını kapsayan bölgede 1929 yılında yaşanmıştı. 18 Temmuz 1929 gecesi saat bir buçukta Emniyet Şirketi'ne ait kereste deposunda çıkan yangın, kısa sürede üç kola ayılarak yayılmaya başlamıştı Yangının çıktığı bölgede kereste depolarıyla onlarca ahşaptan dükkânın bulunması yangının kısa zamanda büyümesinde önemli bir etkendi. Yangından hemen haberdar olan Atatürk ise polis müdürlüğü aracılığıyla gelişmeleri yakından takip ediyordu. Ancak yangının sönmesi bir yana, kısa sürede tüm bölgeyi kapsaması üzerine Atatürk, Umumi Kâtip Tevfik Bey, yaverleri ve bazı bakanlarla birlikte yangın bölgesine hareket etti. İtfaiye personeli ile askerlerin çabalarına rağmen yangın büyüyerek devam ediyordu. Bu arada şehremanetinin bulunduğu binanın yanındaki dükkânların boşaltılması işlemine başlandı. Atatürk'ün emriyle, kimsenin eşyasının kaybolmaması için her dükkânın başına bir asker bırakıldı. Gece bir buçukta başlayan yangın ancak sabah söndürülebilmiş. Atatürk ise yangın tamamen söndürülmeden olay yerinden ayrılmamış, aynı gün akşam tekrar yangın bölgesine gelerek yapılan çalışmaları denetlemişti. Yangının bilançosu gerçekten çok acıydı: 358 dükkân, 43 ev, 7 kereste deposu, 6 han, 1 otel, 1 gazoz fabrikası, 3 fırın, 1 mescit, 1 cami ve 1 hamam. Fotoğraf 1929 yangınını göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hacettepe Mahallesi

Ankara'nın eski ve önemli mahallelerinden biri olan Hacettepe'nin cumhuriyet'in ilk yıllarındaki görünümü... 1940'lı yıllarda ünlü bir spor kulübü ve fanatik taraftarıyla bilinen mahalle aynı zamanda yerel Ankara kültürü ve mahalle yaşamının her yönüyle sürdürüldüğü bir semtti. Mahalleyi ve spor kulübünü simgeleyen "mor menekşeler"in bugün bile Ankaralıların kalbinde ayrı bir yeri vardır.

Çubuk Barajı

Cumhuriyet döneminin ilk barajıdır. Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla 1930 yılında yapımına başlanmış 1936 yılında tamamlanarak 3 Kasım 1936 tarihinde Atatürk tarafından açılmıştır.

Aradan yirmi sekiz yıl geçtikten sonra 1964 yılında Çubuk II Barajı hizmet vermeye başladı. Baraj, ek hizmet alanları mesire yerleriyle birlikte halka açıldığı zaman, tıpkı İstanbul'daki gibi burasının da Ankara'nın "Boğaziçi" olacağı söyleniyor, hatta bu konu gazetelere manşet oluyordu.

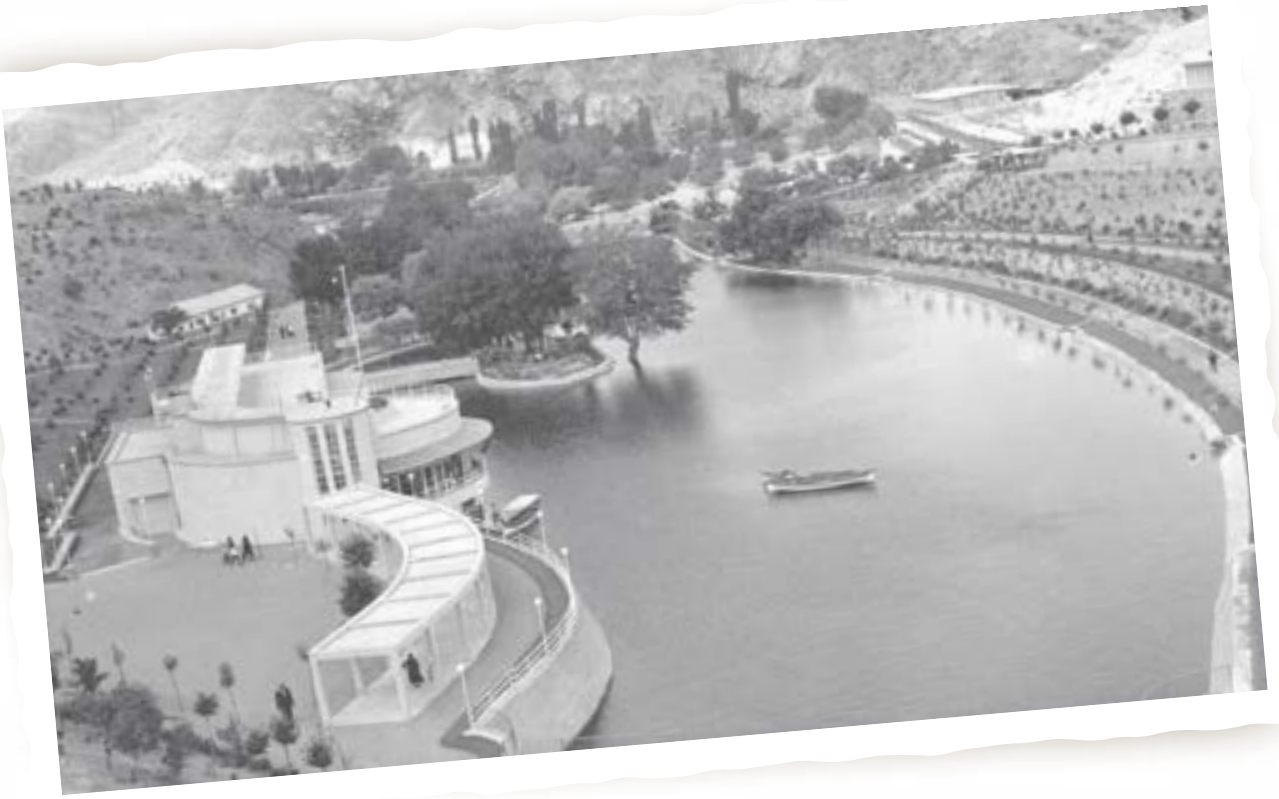
40 bin çam ağacı, 100 bin akasya ve kavakla ağaçlandırılmış, Ocak 1937'de gene Theo Levcau'nun projesiyle gazino yapılmıştır. Gazinonun önünde, iki bin kişinin yararlanacağı düşünülen genişliği 30, uzunluğu 500 metre olan havuz planlanmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Çubuk Barajı

Ankara'nın 1930'lu yıllardaki bir başka gözde gezinti mekânı ve yüzme sahası da Çubuk Barajı'dır. Şehrin su ihtiyacını da karşılamak üzere yapımına 1929'da başlanan baraj, 3 Kasım 1936'da tamamlanmış, 40 bin çam ağacı, 100 bin akasya ve kavakla ağaçlandırılmış, Ocak 1937'de gene Theo Leveau'nun projesiyle gazino yapılmıştır. 1939'da Gazinonun önünde, iki bin kişinin yararlanacağı düşünülen genişliği 30, uzunluğu 500 metre olan havuz planlanmıştır.

Çubuk Barajı

Çubuk Barajı Ankaralılar için önemli bir sayfiye ve mesire yeri, devlet ricali içinse övünülecek bir Cumhuriyet eseriydi. Nitekim Afgan Harbiye Veziri Şah Mahmut Han, Ankara'da Dikmen sırtlarında yapılan bir askeri tatbikatı seyrettikten sonra Çubuk Barajını gezmeye götürülmüştü. Diğer taraftan dönemin Ulus Gazetesi'nde çıkan bir yazıda böylesine saygın bir mekanda yazı bazı Ankaralıların piknik yapmak için mangal, kömür, çocuk salıncağı getirmelerinin yadirgandiği ve barajın bu neviden insanlar için yapılmadığı hatırlatılmaktaydı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Demirlibahçe ve Cebeci

1930'lu yıllarda Demirlibahçe ve Cebeci semtlerine bakış... Eski Erzurum Mahallesindeki caminin üst kesiminden aldığını tahmin ettiğimiz fotoğrafta demiryolu hattı, Dikimevi yokuşu ile eski Harita Müdiriyet-i Umumiye binası belirgin şekilde göze çarpıyor...

Hâkimiyet-i Milliye yazarına göre; "Cebeci'de birkaç pavyondan (askeri ve sıhhi barakalar) başka bir şey yoktu. Yenişehir avcılarının avlandıkları bir yerdi. Emanet bu sene Yenişehir'i inşa ettirdi. Cebeci kendiliğinden yolsuz, haritasız olarak fışkırdı.

Cebeci'den Kale'ye Bir Bakış

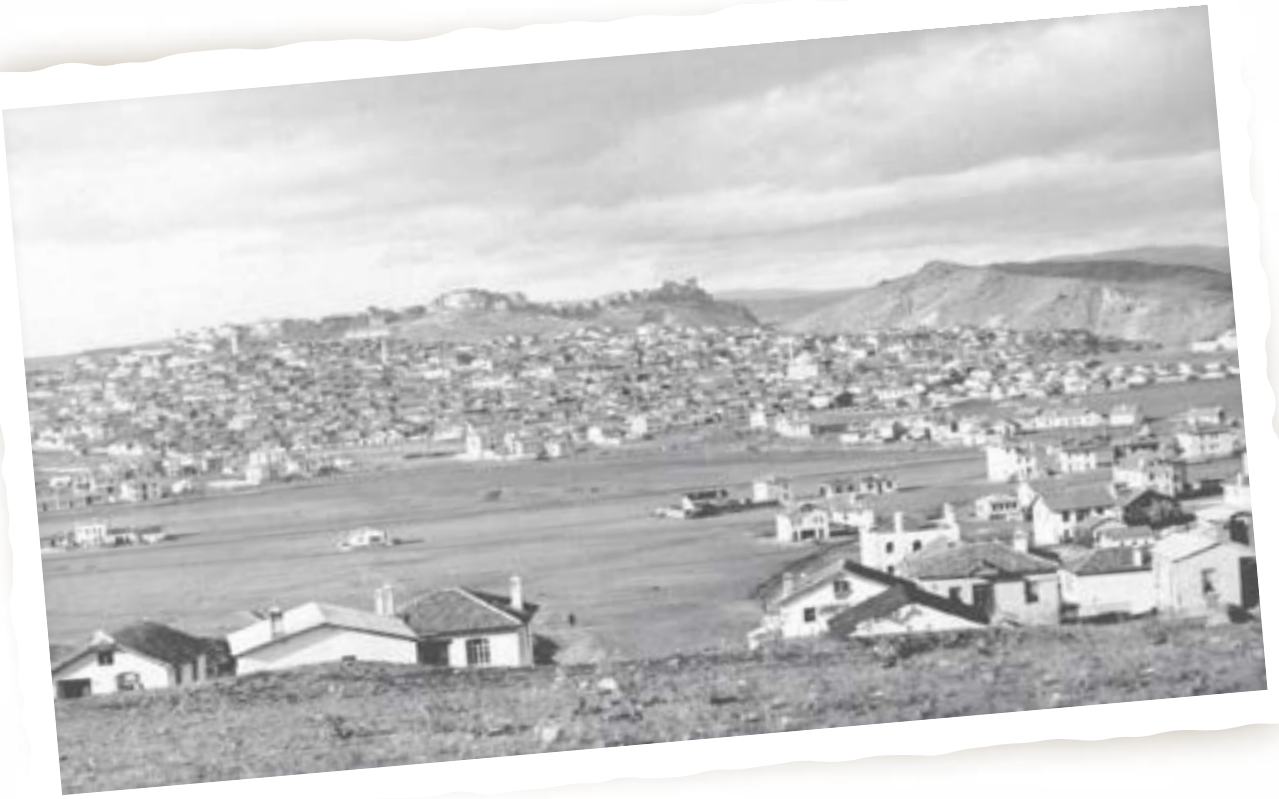
Cebeci demiryolu güzergahından Kale'nin arka eteklerine bakış... Demiryoluna yakın kesimlerde yeni yapılaşmalar dikkati çekerken üst kesimlerde tarihsel mimari dokunun kendini koruduğu görülüyor. Öte yandan Cebeci, 1925'te şehirdeki iki hastaneden birine diğeri Numune Hastanesidir. Askeri Hastaneye ev sahipliği yapıyordu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Cebeci'den Kale'ye Bir Bakış

Cebeci sırtlarından Kale'nin arka eteklerini gösteren fotoğraf, 1930'lu yıllarda Cebeci ve civarındaki kentsel dönüşümü ve yeni yapılan villa tarzı iki katlı konutlarla Kale eteklerinde kümelenmiş eski Ankara evlerini bir karede buluşturmayı başarmış. Fotoğrafın sağ uzak köşesinde ise Ulucanlar Cezaevi görülüyor.

Cebeci

Cebeci, Jansenn planında da konut alanı olarak öngörülmüştü. Demiryolunun buradan geçmesi, zamanla Kayaş banliyö seferlerinin başlaması, semti birdenbire cazibe alanı haline dönüştürecektir.

Cebeci, Osmanlı döneminde de kentin müstakbel genişleme alanı olarak görülüyordu. Askeri Hastanenin burada tesisi, Elmadağ'dan getirilecek su için burada bir havuz oluşturulması düşüncesi ve kurulacak idadi mektebinin yeri konumunda liste başı olması, bu görüşü destekleyen olaylardır

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hamamönü

Hamamönü, kentin Yukarıyüz olarak adlandırılan bölümünün önemli kamusal alanına sahip bir semtti. Dini bayramlarda bu alan "bayram yeri" olarak tahsis edilir, geceleri de gençler aynı alanda ateş yakarak sinsin oynarlardı. Aynı meydan Cumhuriyet döneminde de resmi bayramlarda çeşitli noktalara kurulan "halk kürsüleri"nden birine ev sahipliği yapıyordu.

Hamamönü'nün bir diğer özelliği, konut buhranının yangın olarak yaşandığı yıllarda özellikle orta derecedeki memurların semti olmasıydı. Örneğin 1928 yılında Yenişehir'deki ortalama bir konutun aylık kirası 100 lira iken Hamamönü'nde benzer bir konutun kirası 35 lira idi.

Hacettepeden Cebeciye Bakış

Projesini Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun çizdiği Hukuk Fakültesi binasının inşa halinde olduğu görülüyor. Ankara'nın efsanevi semtlerinden olan Hacettepe, eski komşuluk ve mahalle ilişkileri ve eski kabadayıları ile meşhurdu. Şair-Yazar Halil Soyuer'in ifadesi, bu özelliği en güzel şekilde özetlemektedir. "Bu arada, bazen da çevredeki yatılı okul öğrencileriyle Hacettepeli gençler arasında aynı nedenlerden kavga çıktığı olurdu. Bu durumlarda, mahallede oturan herkes gençlerin yanında yer alırdı. Mahalle arasında öyle bir yakınlık vardı. Kimi zaman da Hacettepeli bir gencin Ankara'nın başka bir semtinde saldırıya uğradığı ya da dayak yediği olurdu. Hemen o gün Hacettepe'nin gençleri toplanarak aralarında plan yaparlar o semte baskın yaparak hesaplaşırlardı. Bu hengâme içinde dövülenler olduğu gibi yaralananlar da olurdu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Havuz ve Heykeller

Modern Ankara'da en önemli kamusal alanlar meydanlar meydanları güzelleştiren unsurlar ise havuz ve heykellerdi. Fıskiyeli havuzlardaki Avrupa tarzı melekli, çıplak bebekli figürler Ankaralılarda, hem yadırgama hem de beğeni duyguları yaratıyordu. Bu yüzden olacak ki resimdeki heykel tarzı fıskiye Yenişehir ve Kızılay meydanlarından sonra Hacettepe parkına yerleştirilmiş. Buradan da Tandoğan meydanına götürülmüştü.

Anıtkabir

Başkent Ankara'nın en önemli anıtsal yapılarından ve simgelerinden biri de kuşkusuz Büyük Atatürk'ün ebedi istirahatgahı olan Anıtkabir'dir.

Anıtkabir Rasattepe adı verilen bir tepeye inşa edilmiştir. Türk mimarlar Emin ONAT ve Orhan Arda'nın birinci seçilen projelerinin uygulanmasına 1944 yılında başlanmış ve 1953 yılında bitirilmiştir.

Anıtkabir, sürekli olarak Türkiye'den ve dünyanın her yerinden yüz binlerce insanın ziyaret ettiği, Atatürk'e saygı ve sevgilerini sundukları önemli bir mekândır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Anıtkabir Heykel Çalışması

Anıtkabir'deki heykel ve kabartmalar Heykeltıraş Rudolf Belling yönetiminde ve heykeltıraşlarımız Hüseyin Anka Özkan, Zühtü Müritoğlu, Hadi Bara, Nusret Suman ve İlhan Koman tarafından tasarlanmış ve gerçekleştirilmiştir. Söz konusu heykellerden özellikle Hüseyin Anka Özkan'ın Aslanlı Yol başında, iki taraftaki büyük boyutlu kadın ve erkek heykelleri dikkati çekmektedir. Fotoğraf Özkan'ın Anıtkabir'deki çalışmaları sırasında çekilmiştir.

Yenişehir

Ankara'nın tarihinde 1925 yılında çıkarılan 583 sayılı kanunun önemli bir yeri vardır. 24 Mart 1925 tarihli bu yasa ile Şehremaneti'ne (belediyeye) kamulaştırma yetkisi verilerek şehrin, Ankaralıların yerleşim yerinden yeni bir alana yeni bir şehre kaydırılması sağlanmıştır. Bu yeni şehir, bir zamanlar avcıların cirit attığı bugünkü "Yenişehir" olacaktır. Fotoğrafta 1925'ten sonra Yenişehir'de yapılan binalar görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sağlık bakanlığı Binası

Cumhuriyet'in ilk yıllarında yapılarak günümüze kadar gelebilmiş binalardan biri de Sağlık Bakanlığı binasıdır. Projesi Alman mimarlar Theodor Post ve Cari Lörcher'e ait olan bina, 1926-1927 yıllarında bitirilmiştir. Fotoğraf Sağlık Bakanlığı binasında ön cephe inşaatının halen devam etmekte olduğu günlerde çekilmiştir.

1930 Yıllarında Yenişehir

1930'lu yıllara gelindiğinde Yenişehir bölgesi, insanların eski şehirle mukayese yapabilecekleri bir hale gelmiştir. Geniş cadde ve refüjleriyle, çok katlı modern binalarıyla Yenişehir, artık Ankaralılar için bir cazibe merkeziydi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gazi Mustafa Kemal Caddesi

Zafer alanına ismini veren Zafer Anıtı, İtalyan Heykeltıraş Pietro Canonica tarafından bronzdan yapılmıştır. 24 Ekim 1927'de dikilen anıtın hemen arkasında Orduevi görülmektedir. Sıhhiye Orduevinin tasarımı Avusturyalı Mimar Holzmeister'e aittir ve yapımı 1933 yılında tamamlanmıştır.

Yenişehir

Uzaklarda Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi, Tıp Fakültesi ve Numune Hastanesi ile Opera ve Namazgah Tepe, ön planda ise geniş Atatürk Bulvarı, koyu gölgeli ağaçların bulunduğu Zafer Parkı ve yeşillikleriyle Yenişehir görülüyor. Ankara'nın yeni semti olan Yenişehir, güneşli günlerde Ankaralılar için adeta bir gezinti mahalliydi...

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kızılay Meydanı

Kızılay binasından meydanın ve meydandaki ilk ev olan İçişleri Bakanı Cemil Uybaydın'ın 'Kuleli Villası 'sının görünüşü... Hıfsı Veldet Velidedeoğlu'na göre 'yolsuz ve bomboş', Faruk Nafiz Çamlıbel'e göreyse 'Çırpıcı Çayırı gibi' olan Yenişehir ve Kızılay'da ev sahibi olmak, o dönemde yapılabilecek en doğru yatırımdı. Öte yandan Kızılay'ın ferah bahçesinin meydana apayrı bir güzellik kattığı görülüyor.

Sakarya Caddesi

Kızılay ve civarında henüz yapılanmanın tamamlanmadığı döneme ait olan fotoğrafta bulvarın Sakarya Caddesi girişinde çok katlı binaların inşa edilmekte olduğu görülüyor. Alt katları mağaza olan bu binaların tamamlanmasıyla Kızılay'ın gündüz nüfusu hızla artacaktır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

1930 Yıllarında Yenişehir

1930'dan itibaren Yenişehir'de kat yüksekliğini artırma talepleri gündeme gelmiş ancak izin verilmeye 1935'te başlanmıştır. Kat istekleriyle birlikte 1936'da Yenişehir'de dükkan izinleri de verilmeye başlanır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa Bulvarı

Kızılay Meydanı'nın önceki ismi "Kurtuluş" ilk ismi ise Cumhuriyet Meydanı idi. Fakat halk meydana, ortadaki fıskiyeli havuzdan dolayı çoğu kez "Havuzbaşı" derdi.

Fotoğraf Kızılay Meydanı'nın ilk günlerini, meydandan bugünkü Gazi Mustafa Kemal Paşa Bulvarı'na doğru bakışı göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yenişehir'de Heykel

Heykel, Yenişehir ve Kızılay çevresinin inşası sırasında çevresinden soyutlanmış gibi görünse de zamanla meydanın bir parçası olacaktır. İmar çalışmalarının devam ettiği yıllarda heykelin önünde poz veren Ankaralı gençler...

Kızılay Binası

Kızılay Meydanı'na adını veren Kızılay binası 1929 yılında yapılmıştır. Projesi Avusturyalı Mimar Rober Öerley'e aittir. Yapılışından tam 50 yıl sonra yıkılmıştır. Kızılay binasının halka açık parkı, uzun yıllar boyunca Ankaralılar için önemli bir dinlenme alanı olmuştur.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kızılay Meydanı

Kızılay Binasının son demleri... Meydana ismini veren bina ile Zafer Çarşısı arasında kalan bölüm öğle tatillerinde memurların, okul çıkışında ise gençlerin gezinti alanı gibiydi. Özellikle bahar akşamüstleri restoran, pastane ve mağazalarıyla dolu bu güzergâh bir şenlik alanını andırırdı.

Emniyet Abidesi

"Emniyet Abidesi" ya da bugünkü ismiyle Güven Anıtının bulunduğu Güvenpark, Jansen planında da yeşil alan olarak tayin edilmiştir.

1935 yılında yapımı tamamlanan anıtın heykeltıraşları Avusturyalı Anton Hanak ve Joseph Thorak'tır. Güvenpark, içinde bulunan oturma yerleri, havuzu, çok sayıdaki yetişkin ağaçlı yeşil alanıyla özellikle yaz mevsiminde Ankaralıların vazgeçemediği mekanlardandır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bakanlıklar'dan Kızılay'a Bakış

Bir başka açıdan Bakanlıklardan Kızılay'a bakış...Güvenpark arazisinin henüz boş olduğu görülüyor. Sonraları soldaki küçük binalardan biri kaymakamlık, diğeri ise belediye şubesi olacaktır.

1960 Yıllarında Yenişehir

Aynı bakış açısı ancak bu kez zaman farklı... Fotoğraf, parkın peyzaj mimarlığı açısından aldığı şekil ile Yenişehir semtinin 1950-70 arasında mimari doku ve kimliğini oluşturacak üç ve dört katlı binalarını göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Emniyet Abidesi

Kızılay'dan Bakanlıklar ve Çankaya'ya doğru...1932-1940 yılları arasında Bakanlıklar Mahallesi büyük ölçüde tamamlanmıştı. Güven Anıtı'nın açılmasıyla da mahallenin güney ucu belirlenmişti TBMM binasının yapımı ise 1938 yılında başlamıştı. Aynı yıllarda Ulus Gazetesi'nin bir yazarı sanki fotoğrafı betimler gibi şöyle yazıyordu: "...Bakanlıklara doğru yürüyoruz; Bakanlıklar Emniyet Abidesi'nden, Dikmen ve Çankaya tepelerine doğru kademeli olarak yükseliyor. Bu güzel anlamlı yapıların teşkil ettiği topluluk, iyi düzenlenmiş park ve yeşil sahalarıyla Türk sanatkâr ve işçilerinin üstün başarılarını göstermiyor mu?..."

Kızılay Güvenpark Havuzu

Kızılay, Güvenpark'taki havuz, tıpkı Gençlik Parkı havuzu gibi sanki Ankaralıların denizi olan özlemlerini gidermek için yapılmıştı. Öyle ki, bir dönem içine küçük tekneler koyularak daha da ilginç hale getirilmişti.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kocatepe'den Sıhhiye

Kocatepe'den Sıhhiye'ye doğru Ankara... Ortada boylu boyunca eski isimleriyle İsmetpaşa ve Muhlis Erkmen, bugünkü adıyla Mithatpaşa Caddesi uzanmaktadır.

Fotoğrafta görülen iki katlı evler, kentteki memur sayısının artmasıyla birlikte ortaya çıkan mesken buhranına çözüm olması için belediye tarafından yaptırılmıştır.

Müdafaa-i Milliye Vekâleti (Milli Savunma Bakanlığı)

Müdafaa Caddesi'ne ismini veren Müdafaa-i Milliye Vekâleti yani Milli Savunma Bakanlığı binasının mimari tasarımı Mimar Clemens Holzmeister'e aittir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Cumhurbaşkanlığı Köşkü

Çankaya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün tasarımı, Ankara'da birçok mimari projeye imza atan Mimar Holzmeister'e aittir. İnşası 1930-1932 yıllarında gerçekleşen bina yapılmadan önce Atatürk, bugün müze olan bağ evinde ikamet etmekteydi.

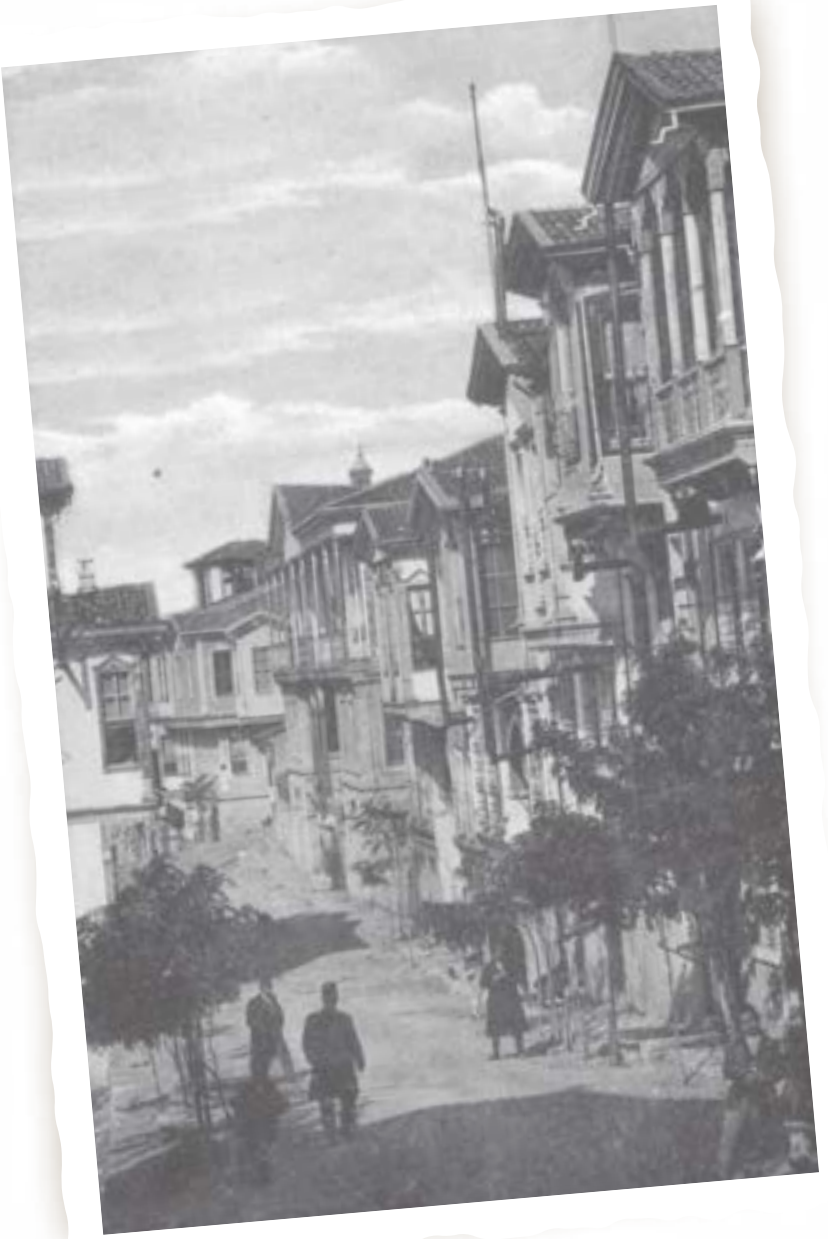
Maliye Bakanlığı Bahçesindeki Havuz

Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda iki bakanlık dışında bakanlık hükümet binasında idi ve Bakanlar memurları ile aynı odayı paylaşıyordu. Artık bakanlıklara bağımsız birer bina lazımdı. İşe Maliye Bakanlığından başlandı. En uygun yer Hükümet binasının batısı idi. Bu fotoğraf o Maliye Bakanlığının bahçesindeki havuzdaki muhteşem heykeli göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hisarönü Mahallesi

Hisarönü Mahallesi, XX. yüzyılın başlarında Ankara'nın adeta göz alıcı mahallesiydi. İki, üç katlı evlerin bakımı ve güzelliği herkesin dikkatini çekerdi. Ankaralı varlıklı aileler ile Hıristiyan nüfusun ikamet ettiği mahalle 1917 yılındaki büyük yangında tamamen yok olmuştur.

Güvenpark

Güvenpark'ı için, güvenlik ve savunma fikrini yansıtan bir anıt tasarlanmıştı. Anıt, Mimar Holzmeister ile heykeltıraş Hanak ve Throak tarafından gerçekleştirildi. Gerekli paranın bir kısmı illerin yardımlarıyla karşılanmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Antik Roma Galat Ankarası

Antik Roma-Galat Ankara'sını belirleyen sit alanı, Çankırıkapı'dan başlar, Hacı Bayram Tepesini sarmalayacak biçimde gelişir. Burada erken tarihlerde yapılan kazılarda Ankara'nın tarihi açısından verimli sonuçlar alınmıştır. Çankırıkapı'dan geçen yüzyıl sonlarından bu yüzyılın başlarına manzarası pek değişmeyen Ankara'ya bakıyoruz.

Türkocağı Binası

1924'te Türkocağı'nın yapımı için dönemin üç ünlü mimarından proje istenir. Arif Hikmet'in projesi beğenilir ve iş ona verilir. Koyunoğlu, ödenek yetersizliklerine karşın salonun bütün tavan süslemesini kendi eliyle yaparak inşaatı başarıyla bitirir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Cenabi Ahmetpaşa Camii

Hamamönü'nde ve Ulucanlar'daki Cenabi Ahmet Paşa Camii'nin etrafında toplanmış birkaç evden sonra kent bitiyordu. Cebeci Ankara'dan kopuk başka bir yer gibiydi. Aradaki boşluk alan yazları çayır, kışları da çamurla kaplı bir düzlüktü. Bomboş Cebeci Çayırı'nın ancak birkaç yerinde buraya yerleştirilmiş olan göçmenler sebze-bostan ekerlerdi.

Yangın Felaketleri

Ankara yüzyılın başında 1917, 1922 ve 1927 yıllarında üç büyük yangın felaketi yaşadı. Bunların en büyüğü hiç kuşkusuz 1917 Hisarönü yangınıdır. Bugün Kale Parkı olarak bilinen yerde çıkan bir yangın, şehrin yarısını kül etmişti. Yangın yeri Atpazarı'ndan Hacı Bayram eteklerine, Tabakhane mahallesi yakınlarına kadar uzanıyordu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hükümet Konağı ve Eski Telgrafhane

Hükümet Konağı geçen yüzyılın sonlarında Abidin Paşa tarafından yaptırılmıştır. Bu alanda silah deposu olarak kullanılan Hasan Paşa Hamamı bulunuyordu. Eski Telgrafhane, Kurtuluş Savaşı günlerinde çok hizmet etmişti.

Tiftik Keçileri

Tiftik keçisi uzun bir süre Ankara kentinin varolma, gelişme ve refah simgesi olmuştur. İlkçağ yazarlarından Amasyalı Strabon, "Coğrafya" adlı kitabında Ankara ve çevresinde bulunan yumuşak tüylü koyun ve keçilerden söz etmiştir. Yine tablet, sikke v.b. buluntularda yer alan keçi motifleri yörede bu hayvan türünün hep varolduğunu göstermektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İstasyon Caddesi

İstasyon Caddesi'nden Meclis ve Ankara Palas'a bakış 1930'lu yılların ilk yarısında Lüks Otel sınıfına Ankara Palas ve Belvü Palas giriyordu. Fiyatlar Ankara Palas'ta banyosuz oda 7 lira Belvü'de ise 4 lira idi. Tek yataklı banyolu oda Ankara Palas'ta 10 lira idi, Ankara Palas 17 Nisan 1928'de açılmıştır.

Hatip Çayı Mesiresi Alanı

1930'lu yılın ilk yarısında Ankara Hatip Çayı Mesiresi'nden bir görünüş.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi

Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi Alman Mimar Ernst Egli eseridir. Lisenin yapımı 1930 yılında tamamlanmıştır. Okulun adı ilk yapımında İsmet Paşa Kız Enstitüsü iken 1969 senesinde Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi olmuştur.

Hacı Bayram-ı Veli Camii Önündeki Çeşme

Ankara'nın en güzide camilerinden Hacı Bayram Camii önündeki Çeşme'den bir görünüş (1930'lu yılların ikinci yarısı)

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi ve Türk Hava Kurumu

Ankara Kız Enstitüsü'nün (şimdiki adıyla Zübeyde Hanım Anadolu Kız Meslek ve Teknik Meslek Lisesi) ileri de ise Türk Hava Kurumu binası görülmektedir.

Memurin Kooperatifi Binası

Bugünkü Anafartalar Caddesinin girişinde yer alan bu bina, neredeyse erken Cumhuriyet dönemi mimari anlayışının tüm karakteristik özelliklerini taşımaktadır. "Memurin Kooperatifi Binası" olarak bilinen binanın hemen karşısındaki elektrik direğine asılı ilan, caddedeki trafik hareketliliğinin ipuçlarını veriyor.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Samanpazarı

Ankara Samanpazarı 1930'lu yılların ikinci yarısında alışveriş ve ulaşımın nerede ise merkezi sayılırdı.

Dışişleri Bakanlığı Binası

Dışişleri Bakanlığı Binası (şimdiki Kültür Bakanlığı) Yeni Opera Binası etrafındaki gecekondu ve barakalar görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hal Civarı, Zincirli Camii ve Ankara Kalesi

1930'lu yıllarda Ulus civarında çekilen fotoğrafta hal tarafı, Zincirli Camii ve yukarıda ise Ankara Kalesi görülmektedir.

Sıhhiye'den Opera'ya Bir Bakış

Sıhhiye'den Operaya bir bakış. Yukarıda Halk Evi ve Etnografya Müzesi görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sıhhiye Orduevi

Solda Orduevi ve karşısında Mine Mağazasının olduğu bina görülmektedir.

Maliye Bakanlığı Binası

Ulus İş Bankası arkası, Telgrafhane ve Hükümet Meydanı batısına inşa edilen Maliye Bakanlığı, Maliye Bakanlığı'nın yapılması ile tarihi Julien sütunu bakanlığın çok yakınında kaldığı için meydanın ortasına taşınmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sergi Evi

Sergi Evi 1934 Kasımında Başvekil İsmet Paşa tarafından açıldı. Proje Şevket Balmumcu'nun idi. İlk etkinlik yerli mallar sergisi oldu. Sonra konuk Mimar Bonatz'a sergi evini tiyatro binasına dönüştürme görevi verildi. Büyük Tiyatro 1949 Ekim'de hizmete girdi.

İkinci Evkaf Binası

Önde Gençlik Parkı arazisi arkada ise Mimar Kemalettin yapımı 1929'da bitirilen II. Evkaf Binası görülmektedir. Zamanın gazeteleri apartman için "kendi başına küçük bir şehir, bir âlem" anlatımını kullanmışlardır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Osmanlı Bankası ve Hasan Paşa Bedesteni

1916 yangınından sonra ayakta kalan Osmanlı Bankası, arşiv ve depo binası, Anadolu Medeniyetleri Müzesi olarak Hasan Paşa Bedesteni görülmektedir.

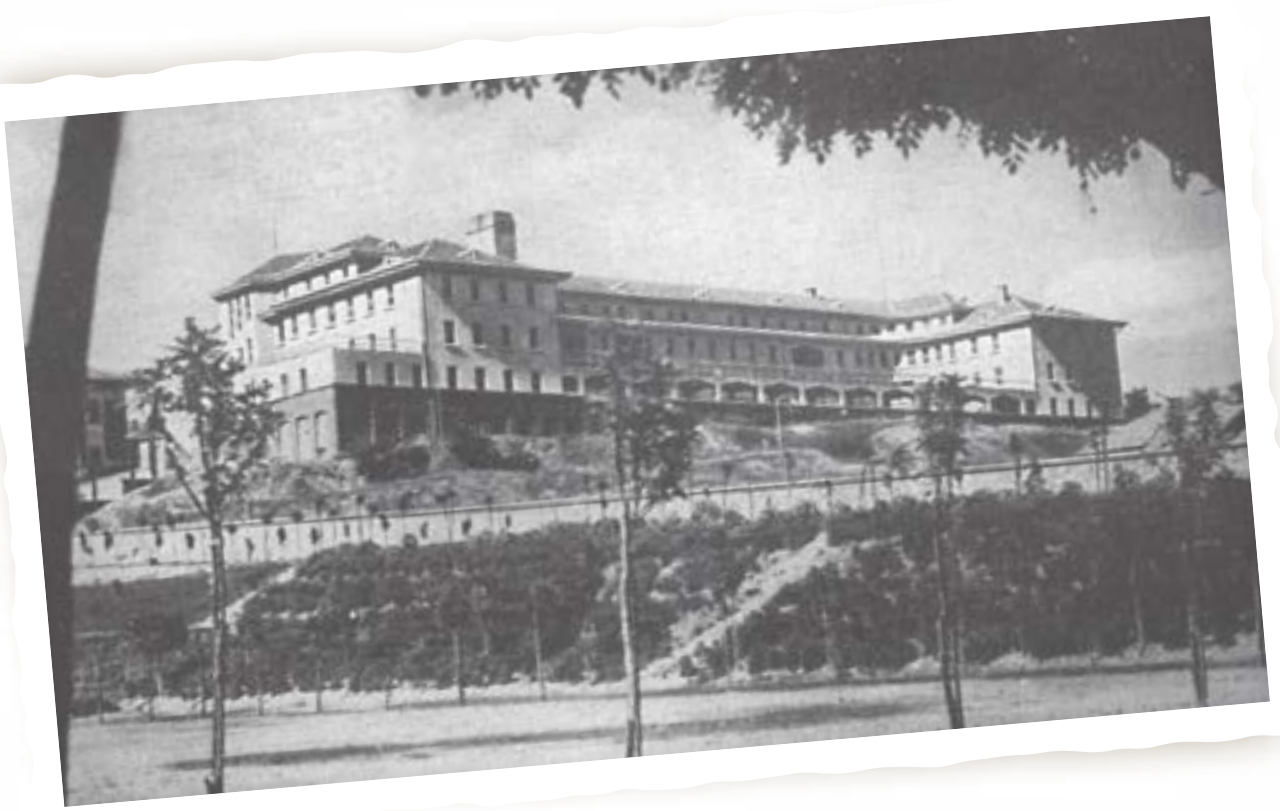
Yenişehir'de İlk Binalar

1925 senesinde çıkarılan 530 sayılı kanunla Belediyeye Kamulaştırma yetkisi verilmiştir. Yenişehir bundan sonra gelişmeye başlamıştır. 1930'lu yıllarda çekilen bu fotoğraf Yenişehir'de ilk yapılan binalardan bir örnektir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Numune Hastanesi

Ankara Numune Hastahanesi Namazgâh tepesini paylaşan binalarımızdandır. Abdulhamit döneminden kalma hastahane 1881'de açıldığında adı Gureba Hastahanesi idi. Şimdiki adını Cumhuriyet'ten sonra aldı.

Ankara Kalesi'nden Bentderesi'ne Bir Bakış

1930'lu yıllarda Ankara Kalesi'nden Bentderesi ve Ankara'ya umumi bir bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sıhhiye'den Mithatpaşa'ya Bir Bakış

Sıhhiye'den Mithatpaşa tarafına bir bakış. Soldaki bina Sağlık Bakanlığıdır. Köprünün imal yeri Eskişehir demiryolu fabrikaları yılı 29 Ekim 1958'dir.

Milli Eğitim Bakanlığı

Anıt ve yanda Dar'ül Muallimin Binası Abdülhamit eğitim kurumlarında önemi bir yapı idi. Önce ilk mebuslar için yatakhane sonra aşhane ve en son Milli Eğitim Bakanlığı olarak kullanıldı. 1947'de çıkan yangın sonucu kullanılmaz hale geldi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gençlik Parkı, İstasyon ve Paraşüt Kulesi

Uzun yıllar bataklık olan bölge görünüş ve halk sağlığı açısından Ankara için bir sorun olmuştur. 1936'da inşaat başlamış, 19 Mayıs 1943'te hizmete açılmıştır. Fotoğrafta Gençlik Parkı, İstasyon ve Paraşüt Kulesini görme mümkündür.

Atatürk Anıtı

1933 yılında Taşhan istimlak edilerek yıktırılmış yerine de Martin Elasser'e ait Sümerbank binası yaptırılmıştır. Fotoğrafta anıt ve proje 1935 yılı olan Sümerbank binası inşaatı görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Evlerinden Bir Görünüş

1940'lı yıllarda Hacı Bayram-ı Veli Camii, Augustos tapınağı ve sağlı sollu Ankara evlerinden bir görünüş.

Ankara Kalesi'nden Ankara'ya Bir Bakış

1937 yılında Ankara Kalesi kapısından Ankara'ya umumi bir bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Orman Çiftliği

Atatürk Orman Çiftliği 102.000 dönüm arazi üzerinde 05.05.1925 tarihinde Gazi Orman Çiftliği kurma çalışmasına başlandı. 1929'da bitirilen sulama tesisleri ile verimi arttırıldı. Cumhuriyetin 10. Yılında ise 150.000 dönüme çıkarıldı. 11 Haziran 1937'de Atatürk Orman Çiftliği hazineye devretti.

Anadolu Ajans, Evkaf Apartmanı ve ABD Büyükelçiliği

Sağ yandaki Evkaf apartmanının 1929'da yapımı tamamlanmış olup, Mimar Kemalettin Yapımıdır. Yanına idarece villa tipi örnek evler yaptırılmıştır. Bunlardan birisi Anadolu Ajansı diğeri de bir süre ABD Büyük Elçiliği olarak kullanılmıştır. Fotoğrafta görülen villalar bunlardır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Eski Türkocağı Binası

Mimar Ahmet Hikmet Koyunoğlu'nun eserlerinden biri olan Eski Türk Ocağı binası inşaatı 21 Mart 1927'de başlamış 23 Nisan 1930'da bitmiştir. Fotoğraf inşaatın son safhalarında çekilmiştir.

Adliye Sarayı ve Kültür Bakanlığı'na Bir Bakış

Yenişehir'den şimdiki Adliye Sarayı arsası ve solda Kültür Bakanlığı binasına bir bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Çubuk Barajı'ndan Bir Görünüş

Ankara'nın uzun süreler süren su sıkıntısını çözen Çubuk Barajı'nın 1930 yılında yapımına başlanmış, 1936 senesinde Başvekil İsmet İnönü tarafından açılmıştır.

Kültür Bakanlığı Binası

Opera'dan Ulus'a bir bakış sağda Dışişleri olarak tasarlanan bugün Kültür Bakanlığı olarak değerlendirilen bina görülmektedir. 1927 yılında bitirilen binanın mimarı Arif Hikmet Koyunoğlu'dur.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi

Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi 1935 yılında kurulmuş 1940 yılına kadar Evkaf Apartmanı (Küçük Tiyatro) da eğitim yaptı. Fakülte, planını Alman Mimar Brund Taut'un çizdiği binaya daha sonra geçti. Fotoğraf o bina inşaatının son safhalarını göstermektedir.

Kültür Bakanlığı Binası

Çocuk Esirgeme Kurumu Kira Apartmanı bir önünde sünnet töreni, çeşitli esnaf tabelaları ve Ankara'nın en seçkin saz – söz – sanatçı reklamları.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi Mesire Yeri

Bentderesi Mesire Yeri'nin altın zamanları olan 1920 yıllarından bir fotoğraf.

Ankara Palas'tan Bir Görünüş

Ankara Palas bir anlamda seçkinlerin dinlenme, birbirleriyle buluşma mekânı gibiydi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hacettepe'de Ağaç Bayramı

Ankara'nın en eski semtlerinden Hacettepe'de 1960'lı yıllarda kutlanan bir ağaç bayramı.

Sıhhiye'ye Bir bakış

Sıhhiye'de Ekim 1961'de çekilen bu fotoğraf o senelerdeki yaşamı ancak bu kadar güzel anlatabilir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sıhhiye'den Ulus'a Bir Bakış

Sıhhiye'den Ulus cihettine bir bakış olan bu fotoğraf, cadde ve ağaçlandırma açısından dikkate değerdir.

19 Mayıs Stadyumu

1930'lu yıllarda, solda 19 Mayıs Stadyumu, Gençlik Parkı henüz yapılmamış, Evkaf Apartmanı ve Ankara Kalesi'ni tamamı ile gösteren şahane bir fotoğraf.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Çıkrıkçılar'dan Bir Bakış

1930'lu yıllarda Çıkrıkçılar Adliye tarafından Gençlik Parkı ve 19 Mayıs Stadyumu'na bir bakış.

Cebeci'den Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Cebeci'den çekilen fotoğraf, Ankara Kalesi eteklerindeki eski Ankara evleri ile Cebeci'deki yani yapılaşmaya en güzel örneklerdendir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Güven Anıtı, Yenişehir, Ulus ve Ankara Kalesi

Eski Kızılay Binasının yandan görünüşü, Gökdelen yapılmadan Uybadin Köşkü Kulesi görülüyor. Fotoğraf tüm Yenişehir – Ulus –Ankara Kalesi'ni aynı kareye sokmayı başarmıştır.

Kızılay Binası

Kızılay Binası ve Parkı, Yeni Karamürsel binası o zamanlar yok. (Özel Foto Sender) Fotoğrafı

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Dağ Mahallesi

1924'te Ankara Kalesi'nden Dağ Mahallesi denilen Gecekondu yapılaşmasını gösteren bir fotoğraf.

Birinci Meclis ve Bahçesi

1920 yıllarında Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi binası ve bahçesinden bir görünüş.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Havagazı Fabrikası'ndan Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Maltepe Havagazı Fabrikası'ndan Ankara Kalesi'ne doğru bir bakış.

Zafer Anıtı, Sıhhiye Orduevi ve İbni Sina Numune Hastanesi

Yenişehir Zafer Anıtı, Sıhhiye Orduevi ve İbni Sina Numune Hastanesi'nden bir görünüş.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sağlık Bakanlığı Otobüs Durakları

Ankara Ulus'ta Sağlık Bakanlığı, otobüs durakları ve Koç Ticaret tabelası .

Sağlık Bakanlığından Opera ve Ulus'a Bir bakış

Sağlık Bakanlığından Opera ve Ulus'u gösteren bir fotoğraf karesi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Umumi Mazarası

Enfes bir Ankara umumi manzarası.

Birinci Meclis ve Taşhan

1920'li yıllarda Birinci Türkiye Büyük Meclisi ve Taşhan binalarını gösteren bir fotoğraf.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bentderesi Boğazı

1927 yılında Bentderesi boğazını gösteren bir fotoğraf karesi.

Hacı Bayram-ı Veli Camii

Hacı Bayram-ı Veli Camii, 15. Yüzyıl yapısıdır. Ankara'daki pek çok cami gibi kiremit çatılıdır. Caminin minaresi 2 şerefelidir. Hacı Bayram-ı Veli Türbesi çok sayılır ve ziyaret edilir. Arkada ise Augustos Tapınağı görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sağlık Okulu

Cumhuriyet'in sağlık politikasını yürüten Dr. Refik SAYDAM'ın çabalarıyla kurulan Sağlık Okulu.
1933-1936 yıllarında kurulan okulun Mimarı V.Huttig'dir.

Kızılay Soysal Han

1969 yılında çekilen fotoğrafta Kızılay Soysal Han'ın inşaatı, sol tarafta ise eski Kızılay Binası'nın köşesi görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Garı İstasyon Gözetleme Kulesi

Önce Ankara Garı İstasyon Gözetleme Kulesi, sol üstte Halkevi, Etnografya Müzesi sağda ise Milli Eğitim Bakanlığı Binası görülmektedir.

Eski Adliye Sarayı

Eski Adliye Sarayı Anafartalar Caddesi ve Denizciler Caddesi'nin kesiştiği köşe, Gülhane İşhanı
Fotoğraf 25.05.1933 tarihinde çekilmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Kalesi

Ankara Kalesi'nin bulunduğu tepe, şehrin yer seçiminde ve tarih boyunca önemini korumasında en büyük etkendir.

Hacı Bayram Caddesi

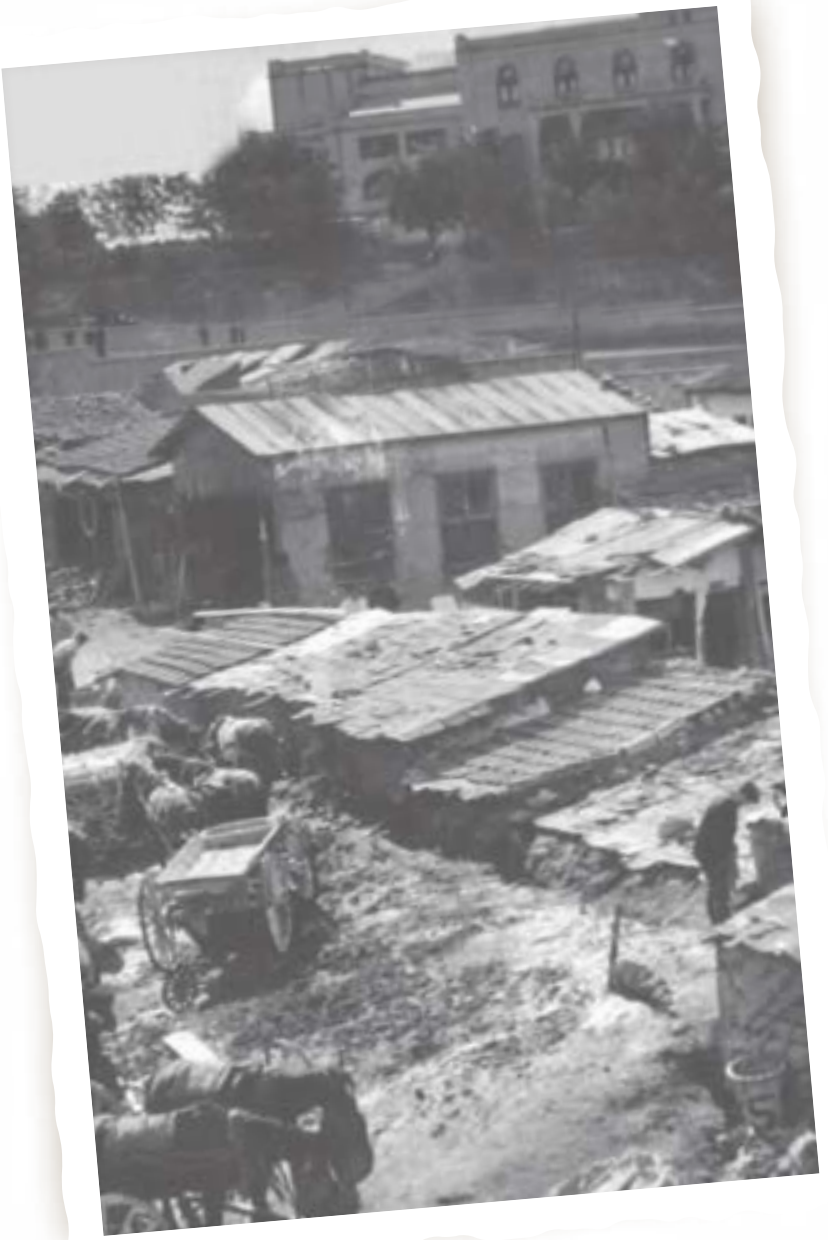
Hacı Bayram Caddesi Eski II. Şube ve civarını gösteren enfes bir fotoğraf.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Etnografya Müzesi

Halkevi Binası, Etnografya Müzesi ve Hastahanelerin bir arada göründüğü bir fotoğraf karesi.

Kültür Bakanlığı

Ankara'da gecekondu ve barakalar üstte ise Dışişleri Bakanlığı olarak tasarlanan bugünkü Kültür Bakanlığı görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kurtuluş Savaşında Çankaya Köşkü

Kurtuluş Savaşı yıllarında Çankaya Köşkü'nden bir fotoğraf karesi.

Eski Kızılay Binası

Kızılay Meydanı'na adını veren Eski Kızılay Binası, 1929 yılında yapılmış ve tam 50 yıl sonra yıkılmıştır. Proje, Avusturyalı Mimar Robert Öenyeş'e aittir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Opera Köprüsü

Opera köprüsü ile sağda Türk Hava Kurumu ve Radyo Evi Binasının bir arada göründüğü bir fotoğraf karesi.

Maliye Bakanlığı Binası

Ulus İş Bankası arkası/Telgrafhane ve Hükümet Meydanı batısına inşa edilen Maliye Bakanlığının yapılması ile tarihi Julien Sütunu, Bakanlığın çok yakınında kaldığı için meydanın ortasına taşınmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Anıtkabir

Anıtkabir Ankara'nın en önemli simgelerinden biridir. Rasattepe adı verilen tepeye inşa edilmiştir. Mimarları Emin ONAT ve Orhan ARDA'dır. 1944 yılında başlanmış 1953 yılında bitirilmiştir. Önde ise Anıtkabir etrafındaki yapılaşmayı görebilirsiniz.

Zafer Caddesi

Zafer Caddesi adı verilen cadde, solda eski Adliye Binasını görebilir ve Ankara'daki yaşamdan kesitleri izleyebilirsiniz.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Karaoğlan Çarşısı ve Zincirli Camii

Ankara Karaoğlan Çarşısı ve ileride Zincirli Camii gösteren bir fotoğraf karesi.

Zafer Meydanı

Zafer Meydanı ve Zafer Anıtı'nı gösteren fotoğrafta, sağda Orduevi, solda Ihlamur Parkı ve arkasında Şûrâ-yı Devlet (Şimdiki Danıştay) binası görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Musiki Muallim Mektebi

Musiki Muallim Mektebi Binası (Devlet Konservatuvarı) Müzik Bölümünü büyük besteci Paul Hindemit kurdu. Tiyatro çalışmalarını ise Dünya çapında tiyatro adamı Kari Ebert yönetti.

Ankara Palas

Ankara Palas ve karşısındaki Meclis Bahçesini gösteren fotoğrafta, Ankara'daki yaşam bütün açıklığı ile görülmektedir. Bahçedeki havuza, içindeki çiçekler dolayısı ile "Nilüfer Havuzu" adı verilmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ulus'tan Bir Görünüş

Ulus'tan dönemsel olarak Necatibey Caddesi, Bankalar Caddesi, Gazi Bulvarı gibi isimler taşıyan ve bugünkü Atatürk Bulvarının Ulus-Opera arasını oluşturan cadde, solda eski Milli Eğitim Bakanlığı sağda Merkez Bankası görülmektedir. Polis ve saat dikkat çekicidir.

Cebeci'den Bir Görünüş

Cebeci'yi gösteren bir fotoğraf karesi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

İstasyon Caddesi'nden Ankara Kalesi'ne doğru bir fotoğraf karesi.

Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Hisar Caddesi'nden Ankara Kalesi'ne bir bakış, üsteki aydınlatmadan orijinallik dikkat çekicidir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hipodrom'dan Bir Görünüş

1936'da hizmete açılan Hipodrom'dan bir fotoğraf karesi. Mimarı ünlü İtalyan Mimar Viyolotti Viyoli'dir. Üste ise Etnografya Müzesi ve Halkevi Binası görülmektedir.

Bakanlıklar'a Bir Bakış

Yenişehir'den Bakanlıklar'a bakışı gösteren bir fotoğraf karesi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kızılay Büyük Çarşı

Kızılay Büyük Çarşı civarı Büyük Sinema 1949'da açılmış lüks bir sinema idi. Ankara'da 20 kuruşa girilen sinemalar varken burada loca 5 lira idi. İsmet İnönü rahat duysun diye hoparlör tesisatı kurulmuştu.

Yeni Meclis'e Bir Bakış

Atatürk Bulvarı, Bakanlıklar'dan Yeni Meclise doğru bir bakış ve Ankara'daki yaşam.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hamamönü'nden Dikimevi

1960'da Hamamönü'nden Dikimevi'ne bağlanan caddenin imarına başlanmadan hemen önceki fotoğrafı.

Bentderesi

Dışkapı'da yatağı değiştirilen Bentderesi'nden bir fotoğraf karesi. (16 Ocak 1963)

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Karaoğlan Caddesi

Karaoğlan Caddesi, solda Ankara'nın ilk sinemalarından Yeni Sinema. 30'lu yıllarda sinemadan çıkan Ankaralılar izledikleri filmlerin anı kartlarını yandaki tütüncü dükkânından alabilirdi. Biraz ilerde Zincirli Camii görülmektedir.

Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Ankara Cebeci veya Askeri Dikimevi'nden Ankara Kalesi'ne bir bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yenişehir'in Yapılaşması

Yenişehir'in yapılaşmasını gösteren bir fotoğraf karesi. 1925 tarihinde Belediyelere Kamulaştırma yetkisi veren 530 sayılı kanun, 1930'lu yıllarda Yenişehir'in gelişmesinde en büyük rol oynamıştır.

Gençlik Parkı'ndan Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Gençlik Parkı'ndan Ankara Kalesi'ne bir bakış. (1940'lı yılların ikinci yarısı)

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Etnografya Müzesi

Mimar Ahmet Hikmet Koyunoğlu'nun şaheserlerinden Etnografya Müzesi müze önünde atlı Atatürk Heykeli İtalyan Heykeltıraş Piyetro Canonica'nın eseri olup, 4 Kasım 1927 tarihinde yapılmıştır.

Salı Pazarı

Ankara Kale aşağısında salı günleri kurulan pazaryeri, Salı Pazarı diye adlandırıldı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Zafer Anıtı

29 Ekim 1933'te 10. Yıl kutlamalarında Zafer Anıtı'na konan İstanbul'dan gönderilen çelenk.

İmrahor Çayı

Ankara İmrahor Çayı'ndaki hayvan pazarı ve günlük yaşam. 1920'li yılların ilk yarısı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ulus İşhanı

1930'lu yılların önemli yapılarından biri de eski Darülmuallimin idi.
Bina 1947'de yanmış yerine 1955'te Ulus İşhanı inşa edilmiştir.

Hacettepe'den Bir Görünüş

Rivayete göre Hacettepe'de Yağlı Dede denilen Evliyadan sayılan bir zat, herkese yardım ettiği için vatandaş tarafından yatır olmuş, bu yüzden buraya hacet kapısı denmiştir. Sonra Keltepe diye isimlendirilmiş, ağaçlandırıldıktan sonra Hacıtepesi diye adlandırılmış ve sonunda Hacettepe diye çevrilmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Soysal Apartmanı

Şimdiki Soysal Han'ın olduğu yerdeki birkaç kapılı Soysal Apartmanı teras bahçesinden Güvenpark'a bir bakış.

Atatürk Bulvarı

Şimdiki adı Atatürk Bulvarı olan Opera-Ulus arasındaki cadde; eskiden Necatibey Caddesi, Bankalar Caddesi ve Gazi Bulvarı olarak da isimler taşıdı.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Güvenpark Anıtı

1935 yılında yapımı tamamlanan Güvenpark Anıtı 'ndan bir fotoğraf karesi.
Fotoğrafta sağ üstte ise 1929'da yapılıp 1979 yılında yıkılan Kızılay Binası görülmektedir.

Güvenpark Anıtı

Güvenpark için güvenlik ve savunma fikrini yansıtan bir anıt tasarlanmıştır. Anıt, Mimar Halzmeister ile heykeltıraş Hanak ve Thorak tarafından gerçekleştirilmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yenişehir Su Perisi Heykelleri

Yenişehir meşhur su perisi heykelleri ile donanmış bu görkemli fıskiye, Kızılay'a Kızılay denmezden burayı süslemiştir.

Ankara Kalesi'nden Bir Görünüş

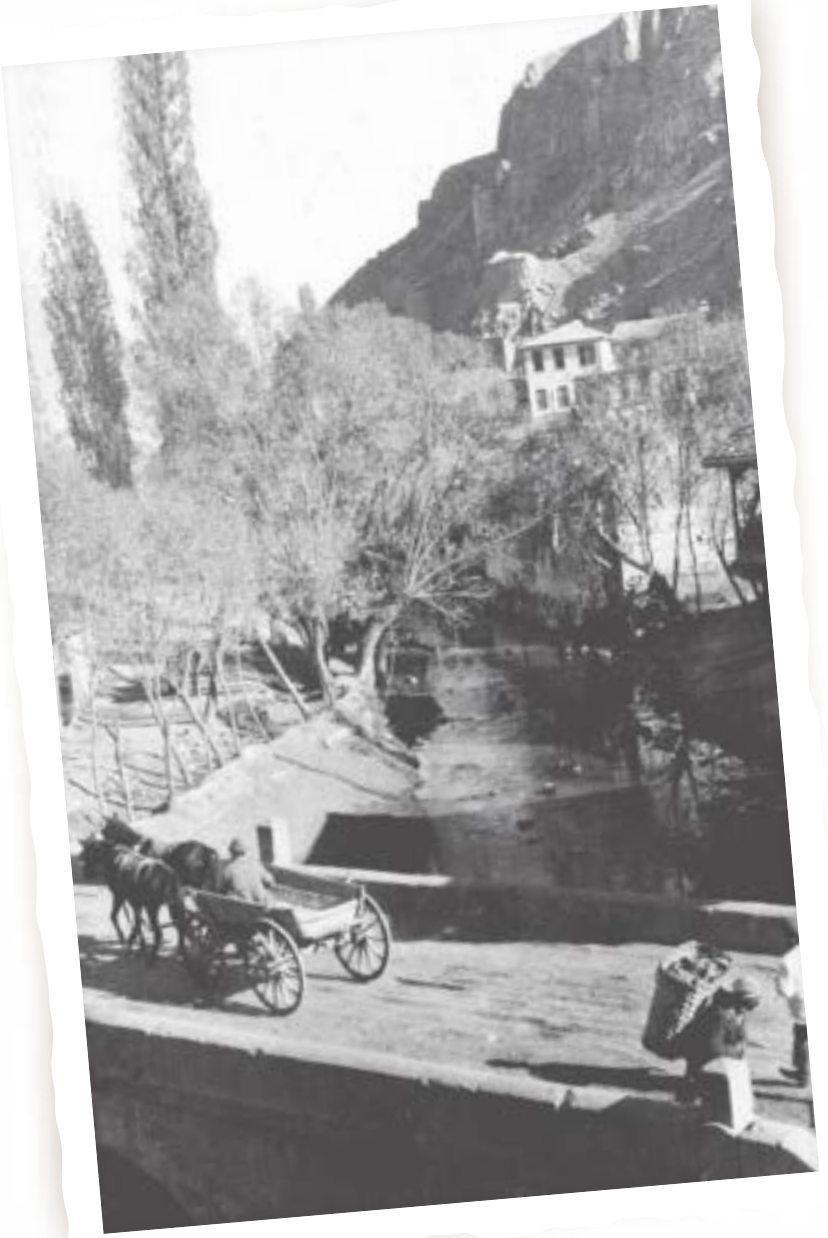
Kale 1935'lere kadar Ankara kentini bir bütün olarak etkilemiştir. 1970'lere gelindiğinde kentin alt bölümlerinden biri olmuştur. Fotoğraf 1927

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Kalesi ve Bentderesi

1920'li yıllarında Bentderesi ve Kale eteklerinde hiçbir yapılaşma görülmemektedir.
1930'lu yıllarda eteklere barakalar ve gecekondular dizilmeye başlamıştır.

Tabakhane Mahallesi

Bentderesi'nde iki kıyıyı birleştiren bir tahta köprü ve birkaç taş köprü vardı. Derenin aşağı kısımlarında deri işleyen atölyeler bulunduğu için mahallenin adı "Tabakhane Mahallesi" idi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mavalar Konağı

Hamit tarlasına bakan "Mavaların Konağı" denilen eski ve büyük bir ev bulunmaktaydı, bu ev Samanpazarı'nda yanan binalardan sonra Sovyetler Birliğine Elçilik görevi yapmıştır.

Ankara Kalesi'nden Bir Görünüş

Ankara Kalesi surlarının dış ve iç kale surlarının kesin yapım tarihi uzun süre tartışılmıştır. 1211 yılında Selçuklu Hükümdarı I. Keykavus iç ve dış surların onarımını yaptırmıştır. 1259'da ise II. Keykavus Akkale'yi ilave ettirmiş ve kaleyi onarmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Taşhan'dan Bir Görünüş

18. yüzyılın sonlarına doğru yapılan Taşhan giderek önündeki meydana da adını vermiştir. Taşhan 1935 yılında istimlak edilip, 1937 yılında yıkılmıştır.

Kayaş'tan Bir Görünüş

Kentin sayılı yerlerinden ve ağaçlı semtlerinden biri olan Kayaş, 1920'li yıllarda mesire yeri olarak kullanılıyordu.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Orman Çiftliği

1925'te örnek çiftlik projesi olarak başlatılan Atatürk Orman Çiftliği'nde hem tarımsal üretim, hem de piknik ihtiyacı düşünülmüştü. Çiftlik ilerleyen yıllarda tarım araçları tamir atölyesi kurmuştu. Burası da zamanla pulluk fabrikasına dönüştü.

Havuzbaşı

Şehremini Asaf Bey, Avrupa malı havuzlardan en görkemlisini Çankaya yolu üzerinde Tosbağa Yatağı denilen boş araziye yerleştirdi. 1925-1930 yılları arasında buraya halk arasında Havuzbaşı denildi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Garı

1892'de Ankara'ya ulaşan demiryolunun bu ucunda taştan yapılmış iki katlı istasyon binası, bir yönetim binası ve birkaç ambar bulunuyordu. Fotoğraf, 1920 yıllarında Ankara Garı'nı göstermektedir.

Atatürk Orman Çiftliği

Cumhuriyet'in 10. yılında, kıraç tepeler yemyeşil hale gelmiş ve Atatürk Orman Çiftliği arazisi 150 bin dönüme çıkarılmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gazi Eğitim Enstitüsü

1892 Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Mimarı Kemalettin Bey'dir. Okulun açılma sebebi ortaokul öğretmenleri ve ilkokul müfettişleri yetiştirmekti.

19 Mayıs Stadyumu

19 Mayıs Stadyumu, 15 Aralık 1936'da törenle açılmıştı. Ankara'da 23 Nisan ve 19 Mayıs Bayramlarının 19 Mayıs Stadyumu'nda kutlanması bir gelenekti.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Etnografya Müzesi

Namazgâh Tepesi Yenişehir'e doğru gelişmeye başlayan kentin hâkim noktalarından biri idi. Tepe Vakıflar Genel Müdürlüğünce Milli Eğitim Bakanlığına müze yapılmak için bağışlanmıştı. Etnografya Müzesi Mimarı Arif Hikmet Koyunoğlu'dur. Önündeki atlı Atatürk heykeli İtalyan Heykeltıraş Canonina tarafından yapılmıştır. Heykel 04 Kasım 1927'de açılmıştır.

Gençlik Parkı'ndan Bir Görünüş

1936'da yapımına başlanan Gençlik Parkı, 19 Mayıs 1943'te törenle açıldı. 1956 yılında parka "Bugünkü Ankara" adlı sergi açılmış, sergiyi 2.500.000 insan gezmiştir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Julianus Sütunu

Belkıs Minaresi de denilen Julianus Sütunu'nun, Julianus'un Ankara'ya gelişi nedeniyle yaptırıldığı sanılmaktadır.

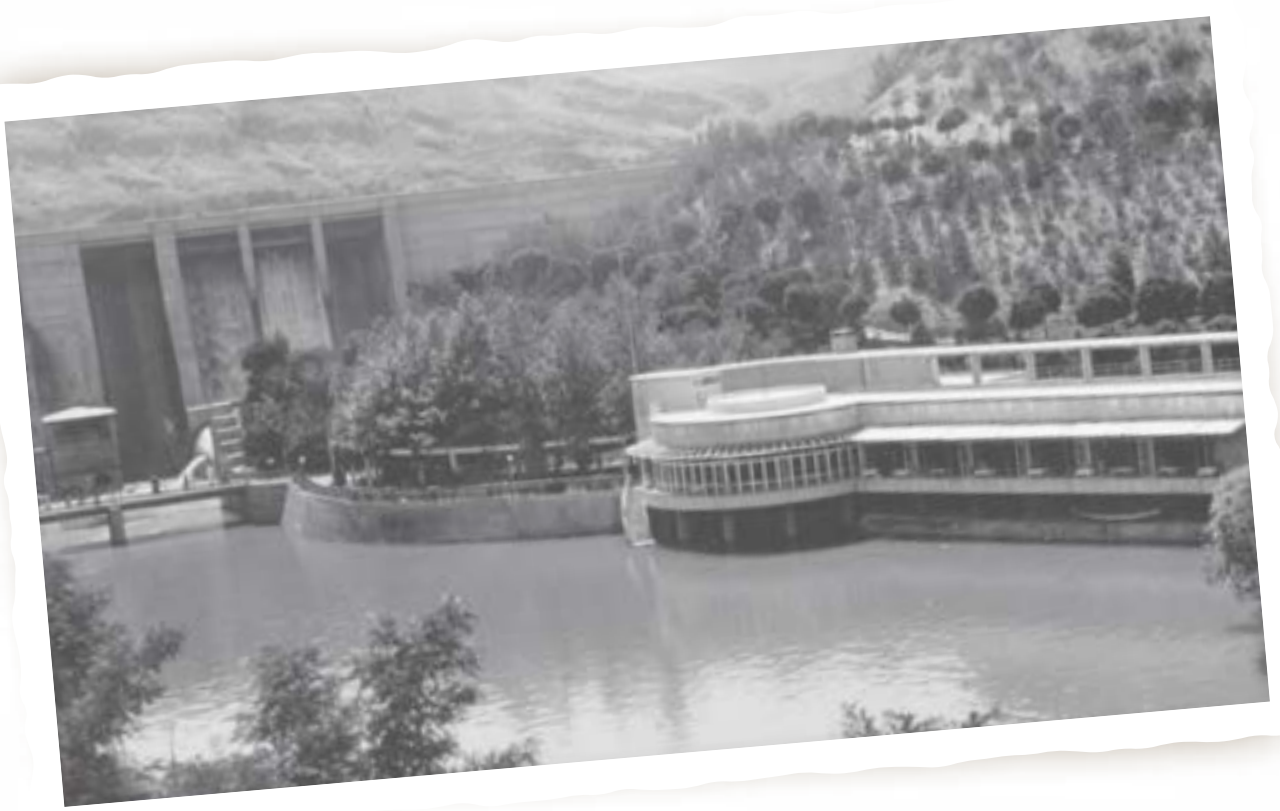
Sağlık Bakanlığı Binası

Alman Mimarı Theodor ve Cari Lörcher'in 1926'da başlayıp, 1927'de bitirdikleri Sağlık Bakanlığı binası Ankara'da modern mimarlığın düz çizgilerini taşıyan ilk binalardandır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Çubuk Barajı

Çubuk Barajı Ankara'nın su sorununun çözülebilmesi için 1929 yılında yapımına başlanıp, 1936 yılında tamamlanan bu baraj Ankara musluklarına kadar su gelmesini sağlamakla kalmamış uzman M.Leavu'nun çevre düzenlemesini yaptığı parkı, bahçeleri, göl gazinosu ile bir dinlence yeri haline gelmiştir.

Genel Kurmay Başkanlığı

Genel Kurmay Başkanlığı binası, Cumhuriyet'in erken yıllarında vaktiyle Atatürk'ün Ankara'ya ilk gelişinde karşılandığı Dikmen - Harp Okulu yolu üzerindedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İkinci Meclis Binası

1925 yılında içine geçilen Meclis binası Atatürk'ün devrim ve atılım konuşmalarını kürsüsünden yaptığı ve en önemlisi Büyük Nutkunu buradaki kürsüden okuduğu binadır.

Bakanlıklar'a Bir Bakış

Kocatepe civarından Bakanlıklar'a doğru genel bir bakış ve Ankara'daki o zamanın yapılaşması.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Stadyum ve Gençlik Parkı

1930'lu yılların ikinci yarısı, stadyum ve Gençlik Parkı tarafından Kale'yi gösteren bir fotoğraf. Sağ tarafta II. Evkaf binasını görebilirsiniz.

Ankara'ya Bir Bakış

1921 yılında Ankara – Cebeci – Kayaş – Abidinpaşa civarından Ankara'ya genel bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hipodrom

1936 yılında yapımına başlanıp, 1938 yılında tamamlanan Vietti – Violi imzalı Hipodrom.
Ünlü Gazi Koşusu'nun temelleri burada atılmıştır.

Ulus Zafer Anıtı

Taşhan'ın yanındaki arsa İş Bankası tarafından satın alınıp, İtalyan Mimar Mongerili'nin üç yılda gerçekleştirdiği İş Bankası Genel Müdürlüğü 1929 yılında hizmete girdi. Fotoğrafta Zafer Anıtı civarındaki kutlamalardaki pankartlarda dikkat çekicidir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Kalesi'ne Bir Bakış

Ankara Kalesi'ne kale eteklerinden bir bakış.

Hacı Bayram Mahallesi

Bentderesi civarından Hacı Bayram Mahallesi'ni gösteren bir fotoğraf karesi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Orman Çiftliği

Atatürk Orman Çiftliği'ne genel bir bakış. Sağda Atatürk'ün köşkü görülmektedir.

Harp Okulu'ndan Bir Görünüş

Harp Okulu'nun 1939 senesindeki umumi görünüşü.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kültür Bakanlığı ve İller bankası

Opera'dan Kültür Bakanlığı ve İller Bankası'na bir bakış .

Güvenpark Anıtı

Güvenpark Anıtı, sol üstte Cemil Uybaydın Köşkü (yıkılıp yerine Gökdelen yapılmıştır) ileride ise Mithatpaşa'daki yapılaşma görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kale'den Ankara'ya Bir Bakış

Ankara Kalesi'nden Ankara'nın umumi görünüşüne ait bir fotoğraf karesi.
Sağ üstte Gazi Üniversitesi Rektörlük Binası görülmektedir.

Eytam Bankası

1931-1934 yılları arasında yapılan Emlak ve Eytam Bankası, Bankalar Caddesi üzerindeki yerini almıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kızılay Bahçesi

1936 Kızılay eski binasının yanında olan muhteşem Kızılay Bahçesi, ayrıca Kızılay'daki yapılaşma dikkat çekici.

Ulus Heykel'den Bir Bakış

1930'lu yıllarda Ulus Heykel tarafından I. Meclis – Sayıştay – Ankara Palas'ı gösteren bir fotoğraf. Gençlik Parkı ve Stadyum henüz yapılmamıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Radyoevi Binası

Radyoevi Binası Ankara Radyosu inşaatına 1937 yılında başlanmış, 1939'da tamamlanmıştır. Markoni firmasına bina için 370.000 lira ödenmiştir.

Gar Binası

Projesi Mimar Şekip Sabri Akalın'ın olan, çağdaş çizgiler taşıyan ve erken Cumhuriyet evrensel mimariye yöneldiğimiz yıllarda gerçekleştirilmiş en görkemli binalardan olan Gar Binası inşasına, 1934'te başlanıp, 1937'de hizmete açılmıştır.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Zabitan Yurdu ve Hale Sineması

Sıhhiye, Zabitan Yurdu, Hale Sineması ve diğer işletmeler. Fıskiyeli havuz önünde görevliler. Burası yıkılıp yerine Zafer Çarşısı yapılmıştır.

Akşam Ticaret Lisesi

1939 yılında çekilen fotoğrafta, Akşam Ticaret Lisesi, Yenişehir – Samanpazarı – istasyon yolu üzerinde Kültür Bakanlığı arkası görülmektedir.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Karyağdı Hatun Türbesi

Hergelen Meydanı girişinde bulunan Karyağdı Hatun Türbesi (1923) civarından Hacıdoğan ve Kale'ye bir bakış.

Zafer Anıtı

Zafer Anıtı önünde kutlamaları Gösteren bir fotoğraf karesi.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Baş Vekâlet Binası

Baş Vekâlet Binasını ve bahçesini gösteren bir fotoğraf karesi.

Ankara'ya Bir Bakış

Ankara'ya umumi bir bakış.

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR
HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

GENÇLİK VE SPOR

HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
WEB SİTESİ

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
INSTAGRAM SAYFASI
@abb.genclikvespordairesi

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
WHATSAPP ETKİNLİK VE DUYURU KANALI

BİR ZAMANLAR ANKARA

"Mağara devrinden, medeniyete yürüyen insanoğlu, ilmini ve irfanını kurdukları şehirler üzerinde inşa ettiler. İnsan eliyle taş taş işlenen renk renk bezenen şehirler. Yıllara inat zaman akıp gittikçe ölümsüzleşen şehirlerimiz. Geleceğe uzanan maddi ve manevi varlığıyla insanlığın azametli icadı...

Şehirler yuvasıdır insanlığın, dostu, sevgilisi, sırdaşı... Şehirler kaderidir insanın, sevinci, hüznü...

Ruhu vardır, şehirler bi-ruh değildirler. Canlıdırlar, insanı cezbederler. İnsanı hayran bırakırlar. sokakları elleridir şehirlerin, caddeleri kolları. Sarıverirler seni, müptelası olursun. İstanbul aşığı Yahya Kemal gibi ya da Erzurum'a vurgun Tanpınar gibi.

Zamanda nasıl ki yüzler değişiyorsa, nasıl ki giden neslin yerini yeni nesil alıyorsa şehirler de öyledir, insanlar gibi.

Değişse de mimarı, donanımı, değişse de teknolojiyle birlikte yüzü, ruhu aynı kalır şehirlerimizin. Mâziyi bağrında saklar, yağmuru hatıraları tâzeler şehirlerimizin.

Hepsinin mânevi bir dünyası, ölmez âbideleri vardır. Taşı tarih, kubbeleri mâzidir şehirlerin.

Ölümsüzlüklerin nişanı; kâh Sinan'ın eliyle Süleymaniye'ye, kâh antik dönemlere ait bir Roma mâbedi ya da siyah beyaz silik fotoğraflar...

Onlar geçmiştir, onlar sevinçtir. Onlar hüzündür, onlar hayaldir. Neler mi? Silik fotoğraflar. Bugünden geçmişe uzanan mânevi köprüler. Gençliğimiz, çocukluğumuz, her şeyimiz, en kıymetli bakiyelerimiz fotoğraflar... Her biri yaşanmışlığın kendisi, her biri yaşadıklarımız.

Usta bir ressam fırçasından çıkmışcasına cezbedici ve hayran bırakıcıdır silik fotoğraflar...

Aşktır fotoğraf, tutkudur. Vefâlı dosttur, sarar insanı bırakmamacasına.

İşte Ankara'ya olan sevdasını fotoğraflarla kemâle erdiren, Ankara sevdalısı değerli büyüğümüz Dericizade Faruk Küçük emeğiyle, aşkıyla hazırlanan bu albüm, bu aşkın küçük bir hatırasıdır dünyaya...

Veysel'in dediği gibi; "Her kim ki olursa bu sırra mazhar, dünyada bırakır ölümsüz bir eser"

Dileğimiz, Ankara sevdalısı muhterem büyüğümüzün bu naciz eseri, O'nu hatıraları ve eserleriyle ölümsüzleşenler taifesine kayıt eder.

İşte geldik gidiyoruz, Ankara'ya selam olsun."

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

DERİCİZADE ANKARA A.Ş.

ANKARA KENT KONSEYİ

9 786059 347372

ISBN: 978-605-9347-37-2